

DOMOLJUB

Izhaja vsak četrtak. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 4 K, za Ameriko in drugo tuje države 6 K). — Posamezne številke se prodajajo po 10 vinarjev.

S prilogama:
„Naš kmečki dom“ in „Naša gospodinja“.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. Naročnina, reklamacije in iskanja pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Štev. 10.

V Ljubljani, dne 6. marca 1913.

Leto XXVI.

Mešetarji v ministrskem fraku.

Naše hrvaške brate je 20 dolgih let zatiral in preganjal bivši ban Khuen - Hedervary. Ta mož je bil kasneje ministrski predsednik in sedaj je voditelj vladne večine na Ogrskem, tiste večine, ki s policijo meče neljube poslance iz zbornice. Kot ministrski predsednik je Khuen - Hedervary postavil Čuvaja na Hrvaško najprej za bana in potem za kraljevega komisarja. Našim bralcem je znano, kako umazan, krivičen, brezsrčen človek je ta Čuvaj. Toda v njegovo opravičenje moramo priznati, da je vsled svoje neumnosti delal samo to, kakor sta mu naročila grof Kuen-Hedervary in njegov naslednik Lukač. Pred par tedni se je na Ogrskem izkazalo, kakšna lopova sta grof Khuen in sedanji ministrski predsednik Lukač. Vsa ogrska državna polovica ne govori o ničemer drugem nego o umazani pravdi, ki jo je imel Lukač, in ki se je zdaj v prvi instanci končala. Soltan Deši, ogrski poslanec in bivši državni tajnik, ministrov namestnik je dne 19. septembra leta 1912 javno imenoval Lukača največjega panamista, podomače sleparja in goljufa državnih denarjev, v Evropi. Lukač je šele čez en mesec Dešija tožil. Deši je pa ponudil dokaze za svojo trditev. Popolnoma se je dokazalo, da je Lukač kot finančni minister sklenil z Ogrsko banko pogodbo za prodajo soli in ob ti priliki je prejel od banke 4 milijone 800.000 K, katerih pa ni dal zapisati med državne dohodke, marveč jih je porabil za volitve. Z grofom Khuenom sta na ta način podkupovala, obenem pa s policijo in žandarji in s pri-

tiskom uradnikov na ljudstvo spravila skupaj vladno večino. Na Ogrskem sploh še ni bilo nikoli poštenih volitev. Zadržne so bile pa gotovo najgrje. 4 milijone 800.000 K državnega denarja je šlo za nje v zrak. Deši očita Lukaču tudi popolnoma po pravici, da je razredno loterijo na ogromno škodo države dal kot finančni minister v najem tujim, večinoma judovskim kapitalistom. Zato so ga pa izbrali za predsednika upravnega sveta svoje Družbe in mu s tem zagotovili ogromne dohodke. Ogrska država bi gotovo, če bi imela razredno loterijo v svoji upravi, dobila od nje čistega dobička nad 10 milijonov kron, saj pri nas finančni minister upa, da bodo dohodki od nje znašali v kratkem času 20 milijonov kron. Kapitalistična družba, ki ima ogrsko razredno loterijo v najemu, pa plačuje državi komaj 5 milijonov K na leto. Vse drugo ostane nji kot čisti dobiček in vsled tega je Dešijevo očitjanje popolnoma upravičeno, da je Lukač s to rečjo v svojo korist silno oškodovalec ogrske drž. dohodke. Končno očita Lukaču, da je neko svojo hišo v Zaladni državi za ogromno, mnogo previsoko ceno prodal. Razprava o ti pravdi je bila, kakor smo že rekli, pred kratkim. Sodišče se je izkazalo, da stoji popolnoma pod vplivom ministrskega predsednika Lukača. Odklonilo je Dešijeve dokaze glede na pogodbo z Ogrsko banko in glede na razredno loterijo in zato se Deši ni hotel sploh nič več zagovarjati. Sodišče ga je nato obsodilo na 1 mesec zapor in 400 K kazni. Nato so trije bivši ministri očitno v listih napadli Lukača in mu ravno to očitali, kakor prej Deši ter zahtevali, naj tudi njih toži. Ti trije ministri in taini svetniki so: Andraš, Ziči in Apponji.

Kaj nas uči ta žalostna povest? Jasnovidno iz nje, kako so na Ogr-

skem sodišča propadla. Kadar gre za politiko, ne poznajo nobene pravice, ampak se klanjajo samo tistim, ki imajo politično moč. Obenem pa tudi vidimo, kako grdi ljudje stoje na čelu ogrske državne polovice. Ostudnost Khuen Hedervary in sedanjega ministrskega predsednika Lukača stopa tukaj na dan v najhujši obliki. Politično sleparstvo zvezano z brezvestno goljufijo se šopiri na Ogrskem. Takim ljudem kakor sta Khuen Hedervary in Lukač je izročeno dobro in pošteno hrvaško ljudstvo. Taki ljudje, ki morejo okraستي državo za milijone in brez vesti oškodovati državno blagajno, so seveda za vse sposobni. Sposobni so tudi za to, da drže Čuvaje na Hrvaškem. Jasno je, da lopovi ne morejo za svojega zaupnika izbrati drugega nego takega, ki je sam brezvesten lopov. Neizrečeno žalostno je za našo državo, da se mora naša državna polovica ozirati na take ljudi kakor sta Khuen Hedervary in Lukač. Ko bi bili na Ogrskem tudi najboljši ljudje na krmilu in ko bi tam vladala res pravica in poštenje, bi bilo vendarle to, da imamo dve državni polovici, da se je Ogrom dala popolna samostojnost, vedna nevarnost za državo. Po tem, kar pa dan za dnem izkušamo na Ogrskem, pa ne moremo priti do drugega sklepa nego da pravimo: Vsak, kdor ima še kaj smisla za Avstrijo in njen obstoj, mora v prvi vrsti zahtevati, da se popolnoma od tal podere mažarsko nasilstvo in da se na razvalinah sedanje Ogrske preosnuje država tako, da bo pravična za vse narode in stanovce, ki v nji prebivajo.

Političen pregled

Z BALKANSKIH BOJIŠČ.

Na bojišču še vedno mirujejo. — Vzroki. — Mraz.

V prvem delu vojne, pred pogajanjimi za mir, vrstili so se boji za boji, mago za zmago. Sedaj pa se z bojiščila malo sliši. Dasi si stoje velike vojaške sile nasproti, vendar pride le do najmanjših bojov. Odločilni udarci se ne izvrši.

Vzroki so pač v glavnem v tem, da o oboji, Bulgari in Turki, vojne navešeni. Bulgari dalje dobro vedo, da bi bilo nadaljno prelivanje krvi brezpomembno, dokler evropejske velevlasti čitijo Turčijo in je ne puste vreči iz Evrope.

Po zadnjih poročilih pa so tudi zunanji vzroki, ki ovirajo boje. Na bojiščih je namreč povsod nastopil silen mraz. Turki vojaki, ki so mnogi doma z gorkih krajev, radi mraza niso za robeno rabo. Često so tudi slabo oblečeni. A tudi Bulgare mraz zelo ovira. — Neko poročilo trdi, da v Traciji, to je na bojiščih, besni taka snežna burja, da je najstarejši ljudje ne pomnijo nake.

Izpred Odrina. — Zemljanke. — Navdušenost bulgarske armade.

Mraz ovira tudi dela pri obleganju Odrina. Zapadel je namreč tudi sneg in po nekaterih poročilih je tudi reka Marica zopet narasla, kar vse otežkuje težavno obleganje.

Zanimivo je, da se vojaki zavarujejo proti mrazu. Dočim se Turki prejejo, kakor vedo in znajo v svojih letorih, si izkopljejo Bulgari takojmenovane zemljanke. V teh izkopanih in zadanih prostorih kurijo ogenj, krog katerega leže in se zabavajo.

Toda vse težave ne vzamejo Bulgarom navdušenja za boj. Ne dolgotrajnost vojne, ne mraz, ne druge težave, nič ne ovira njih veselja za boj proti Turki. Pripovedujejo, da vsak vojak komaj čaka povelja, da naskoči na Odrin. In če častnik želi prostovoljcev za kako težko delo, se oglašajo vsi. — Tudi od doma dobivajo vojaki vedno pisma od domačih, ki vzpodbujajo k vztrajnosti.

POLITIČEN PREGLED — VOJSKA.

Galipoli. — Dve utrdbi vzeti. — Ponesečeno izkrcavanje.

O bojih ni slišati ne izpred Odrina, ne od Čataldže, edina poročila so z galipolskega polotoka. A še te vesti so precej nezanesljive, ker Bulgari o svojih uspehih prav nič ne izdajo. — Videti pa je, da boji tudi krog Bulairja na galipolskem polotoku sedaj počivajo.

Zadnja, kolikor toliko verjetna poročila so bila, ki so naznanjala, da so zavzeli Bulgari dve bulairski utrdbi »Napoleon« in »Viktorija« z imenom.

Turkom je menda ostala le ena, ki pa je tudi najbolj utrjena.

Da rešijo te utrdbe, poslali so Turki ojačenja. Pri Eski Fanarju so izkrcali do 10.000 mož, ki so jih pripeljali na 20 ladjah. Bulgarov ni bilo videti, in Turki so se mirno izkrcali. Ko pa so bili Turki tam, kjer so jih Bulgari hoteli imeti, vsul se je nanje dež krogel iz pušk in topov. Vnel se je strašen boj, v katerem so Turki izgubili do 5000 mož. Drugi so se z veliko težavo rešili na ladje nazaj. — Izkrcavanje je vodil menda tisti Enver bej, ki je povzročil zadnjo revolucijo v Carigradu.

Moč zaveznikov. — Nove srbske čete. — Topovi.

Nekateri listi poročajo, da imajo zavezniki sedaj na bojišču v Trakiji skupaj 350.000 mož pod orožjem. Od teh, da jih je pred Bulairjem 45.000, drugi so pri Čataldži in Odrinu.

Sedaj pa pošiljajo na bojišče tudi Srbi svoje čete. Preko Soluna je menda odpotovalo mnogo čet na galipolski polotok, kjer hočejo Turke uničiti. Pa tudi pred Odrin da so došle nove čete.

Posebno novih topov so poslali pred Odrin. In dokler ti niso za boj pripravljeni, tudi ne bo večjih bojov za Odrin.

Pred Skadrom. — Širočka gora. — Srbska pomoč. — Ruski dar.

Istotako kot na bulgarskem bojišču, miruje vse pred Skadrom. Črnogorci so utrjeni, ovira jih pa še bolj kot Bulgare tudi vreme. Izpostavljeni mrazu in snegu silno trpe, ker često radi sovražnika niti ognja ne morejo zakuriti.

Največ trpe na postojanki Širočka gora. To so vzeli Turkom, a je vedno izpostavljena turškim topovom. Zavzeli so jo z neizmernimi žrtvami, a tudi obdrže jo le vedno z novimi žrtvami. Radi turške pazljivosti sploh ne smejo ničesar delati čez dan. Če se hočejo utrditi, če hočejo dobiti pomoči, vse se mora izvršiti le v noči ali v megli.

Kakor Črnogorci mirujejo zdaj tudi Srbi. Sklenjeno je namreč, da odpošljejo Srbi večjo armado pred Skader dosedanjim četam na pomoč. Tudi novih topov pošljejo. Dokler pa vse to ne dojde, ni pričakovati novih večjih bojov.

Ker je Črnagora že vsa izčrpana in ji grozi uboštvo v največji meri, poslal je ruski car v Črnogoro velike množine žita in moke.

Pred mirom? — Bulgari in Turki se pogajajo v Petrogradu.

Mirovanje na bojišču kaže, da res morda nismo daleč od sklepa miru. Vsaj vesti o pogajanjih za mir se vedno bolj množe. Najprej so Turki hoteli, da evropske države določijo pogoje za mir. Ko so te to odklonile, začela so se pogajanja naravnost.

Če so zadnje vesti resnične, vrše se neobvezna pogajanja v Petrogradu. Najprej določijo glavne pogoje za mir, potem pa se sklene trajen mir. Bulgari hočejo menda mejo, ki bi mnogo več

obsegala, kakor pri prvih pogajanjih, poleg tega pa tudi vojno odškodnino.

Turki so sedaj precej bolj odjenljivi. Odrin so že voljni čisto odstopiti. Pa tudi v drugih točkah so se oboji že precej zblížali. Po nekih poročilih je že v kratkem upati, da podpišejo glavna določila o miru.

POLITIČNE VESTI. — MEDNARODNI POLOŽAJ.

Avstrija in Rusija se zblížujeta. — Izjave ministrov.

Bojno navdušenje, ki se je kazalo po avstrijskem nemškem časopisju, ponehuje. Najhujši hujskači so že začeli po malem govoriti o miru. Vse kaže, da je za enkrat odstranjena vsaka nevarnost vojne.

Avstrija in Rusija, obe sta uvideli, da je nemogoče radi par albanskih hribovitih mestec žrtovati milijone in milijone in držati velikansko vojsko pod orožjem. Pogajanja glede Albanije, ki je sporno jabolko, hitro napredujejo in obe državi se zblížujeta vedno bolj.

Skoro obenem sta avstrijski ministrski predsednik grof Stürgkh in ruski minister Kokovcev izjavila, da je vsaka vojna nevarnost odstranjena. Naš ministrski predsednik je podal izjavo z vednostjo zunanjega ministra in je zato popolnoma verjetna.

Vendar pa so se dobili še hujskači, ki so v dunajskem listu »Fremdenblatt« skušali utajiti verodostojnost ministrove izjave in ki hočejo še vedno spletkariti. A ta list se je moral potem opravičevati.

Kako bo z Albanijo? — Sasonov. — Srbi in Črnogorci.

Kakor je znano, se gre pri rešitvi albanskega vprašanja le še za nekatera mesta. Vprašanje je, ali pripadejo Skader, Peč, Djakovo, Prizren in Debar Albaniji ali ne. Avstrija je za to, Rusi ne. — Kakor vse kaže, bodo povečini naši odnehali in bo Prizren, Debar in Djakovo postalo srbsko, Peč pa črnogorska. Za Skader se še ne ve, komu ga prisodijo. Rusi se izjavljajo, da če ga Črnogorci osvoje, mora postati črnogorski.

Ruski zunanji minister Sasonov je nedavno rekel časnikarjem: »Mi ne maramo Avstrije izzivati, mi hočemo le preprečiti, da ne bi radi Albanije nastal spor s Srbijo. Radi Srbije, ki bi mogla začeti nove spore, moramo vztrajati, da Albanija ne dobi imenovanih mest.

Črnogorski kralj je poslal ruske-mu carju posebnega poslanca, ki naj bi vplival, da dobe Črnogorci Skader. Črnogorci pravijo, da je to zanje življenjskega pomena in ne odnehajo. četudi bi imeli izgubiti svojo samostanost.

Demobilizacija se vendar izvrši?

Ker Avstrijo in Rusijo ravno oboroženje največ stane, zato je prvo, da obe državi pošljeta obenem svoje čete domov. Časopisje piše, da je ta stvar že dogovorjena. Pri nas da so že odredili, da v kratkem odide večina rezerv-

vistov domov. Preklicali so tudi nekaj odredb, ki so bile naperjene proti Rusiji. — Po nekaterih poročilih se začne odpošiljanje vojaštva z meje 6. marca, drugi pa pravijo, da kasneje.

Italijani so hoteli kupiti turške otoke.

Italijani jako previdno delajo za svoje trgovske koristi v vzhodnem sredozemskem morju. Ker niso mogli dobiti s silo otokov, ki so jih zasedli v turško - laški vojski, hoteli so jih sedaj od Turkov kupiti. Obetali so Turkom velike vsote in ti so bili tudi voljni za prodajo. Ustavile pa so se druge države in sedaj najbrž s kupčijo ne bo nič.

300letnica Romanovih. — Slavnosti v Rusiji.

Na Ruskem se pripravljajo na velike slavnosti. Obhajali bodo namreč 300letnico ruske vladarske hiše Romanov. Slavnosti se prično 6. marca. Prihajajo že odposlanstva iz raznih krajev. Zastopani bodo tudi tuji dvori. — Ruski car hoče, da bi ta dan začeli odpošiljati vojake z meje domov, češ, da bo to najlepša proslava 300letnice.

AVSTRO - OGRSKA.

Generalni štrajk na Ogrskem radi volilne reforme.

Ta teden začno v ogrskem državnem zboru razpravljati o izpremambi volilne pravice. Ogrski baroni so zmašili skupaj tako volilno reformo, da bodo tudi zanaprej imeli vso deželo v svojih rokah. Velikansko število ogrskih državljanov ostane tudi zanaprej brez volilne pravice.

Proti tej reformi nameravajo soc. demokrati v Budimpešti in drugih ogrskih mestih protestirati s splošnim štrajkom. Obetajo, da bo štrajkalo do 100.000 delavcev. Ogrska vlada je na to pripravljena in je poklicala v Budimpešto velikansko število vojaštva, da zaduši vsak nemir.

Iz državnega zbora. — Centralna blagajna.

V narodno-gospodarskem odseku je prišel v razpravo predlog o ustanovitvi zadružne osrednje blagajne. Poročilo je podal dr. Krek. Čehi so ugovarjali, da se preveč ozira na kmete. Zato so hoteli še enega poročevalca, pa se niso mogli zanj zediniti. — Končno so izvolili neki pododsek, ki naj bi proučeval, kako naj nova naprava tudi obrtnikom koristi. — To vse delajo, da bi stvar zavlekli.

V istem odseku so tudi ostro napadali državo radi njenega političnega položaja. Dokazovali so poslanci, kako velikansko škodo trpi vsa država radi choroženja. Posebno so napadali vladne liste, ki še vedno tišče v vojno, ki je noben človek v Avstriji ne želi. — Posebno škodo trpi obrt in industrija v čeških deželah, ker manjka delavcev. V drugih krajih pa spet dela manjka.

Listek

V deveti deželi.

Iz angleščine po Rider Haggardu prevel I. M.

(Dalje.)

DRUGO POGlavJE.

Črna roka.

V kratkem smo odrinili iz Lamu in prišli čez deset dni do kraja z imenom Hara, ki leži ob reki Tana. Marsikaj smo doživeli med potjo, a naša povest bi bila predolga, če bi hoteli vse popisati. Med drugim smo obiskali razvaline nekega mesta, kakoršnih je več na tem obrežju in ki so morala svoje dni biti zelo ožljudna, kakor se da sklepati iz njihove velikosti in številnih ostankov mošej in zidanih hiš. Ta mesta v razvalinah so zelo stara; po mojem mnenju so najbolj procvitala in prospevala za časov svetega pisma stare zaveze, ko so tvorila središča trgovine z Indijo in drugimi kraji. A njih slave je sedaj konec — trgovina s sužnji jim je zadala smrtni udarec — in kjer so nekdanji bogati trgovci iz vseh delov starodavnega sveta ter sklepali kupčije na živahnih trgih, se zdaj ponoči sprehaja lev in njegov strahovit glas odmeva po razpadlih mostovžih, kjer se je tiste dni glasilo brbljanje sužnjev in živahni glasovi kupcev.

Tukaj smo našli na nekem z nizko goščo poraščenem griču dvojce nad vse krasnih kamenitih vrat. Bila so izbrano izklesana, in meni je le žal, da nismo imeli pri rokah sredstev, da bi jih bili vzeli seboj. Brez dvoma so bila to nekdanja vrata kake imenitne palače, od katere pa ni bilo sedaj nikjer nobenega sledu.

Minulo! Docela minulo! To je tista pot, po kateri mora iti vse. Tudi ta mesta so nekdanj živila, živeli v njih plemiči, gospodje in gospe, zdaj pa so kakor Babilon in Ninive in kakor bosta svoja dni London in Pariz. Vse mine. Moški in ženske, cesarstva in mesta, prestoli, vladarji, velesile, gore, reke in brezdanja jezera, vse ima svoj dan in vse mora iti.

V Hari smo imeli hud prepir z načelnikom nosačev, ki smo jih bili najeli do tukaj in ki so hoteli sedaj iz nas izsiliti še posebno plačilo. Ker se mu stvar seveda ni posrečila, nam je zagrozil, da nas izroči Masajcem, o katerih bomo kmalu izvedeli kaj več. Še tisto noč nam je pobegnil z vsemi nosači, ki so pa odnesli seboj večino tovorov, ki so jih nosili. Na srečo nam pa niso odnesli naših pušk, streljiva in raznih osebnih stvari, to pa radi tega, ker je bilo vse to v varstvu Vakveafov. Po tem dogodku nam je bilo jasno, da smo imeli že dovolj karavan in nosačev. Zares, ostalo nam ni toliko, da bi potrebovali karavano, ki bi nam nosila te maloštevilne stvari. A vendar, kako priti dalje?

Bil je Tomič, ki je razrešil to vprašanje. »Tukaj je voda,« je dejal in pokazal na reko Tano, »in včeraj sem videl četo domačinov, ki so v čolnih lovili povodnje konje. Kajveda, bivališče tistega Angleža leži ob reki Tana? Čemu ne bi stopili v čolne in veslali do tja?«

Ni treba omenjati, da je bil ta sijajni nasvet sprejet z odobravanjem in jaz sem prevzel nalogo nakupiti čolnov pri bližnjih domačinih. Tekom treh dni se mi je posrečilo dobiti dva velika čolna, ki sta bila izdolbena iz enega samega debela nekega lahkega drevesa in v katerih je bilo prostora za šest ljudi s prtljago vred. Za ta dva čolna smo morali plačati skoraj vse sukno, ki nam je ostalo, in še mnogo drugih reči.

Drugi dan po nakupu teh dveh čolnov smo odrinili. V prvem čolnu so bili Tomič, Vojnovič in trije naših Vakvafov, v drugem pa jaz, Umsopogas in ostala dva Vakvafa. Ker je ležal naš cilj ob gorenjem delu reke, smo morali krepko veslati, in sicer vsi razun Tomiča; delali smo naporno kakor sužnji na galeji. Vsi razun Tomiča, pravim; kajti kakor hitro je Tomič stopil v čoln, je njegova noga stala na domačih mu tleh, in zato je umevno, da smo njemu izročili poveljstvo nad celo družbo. In on nam je odmerjal lepe kose dela.

Na suhem je bil Tomič prijazen človek, prijetnega obnašanja in razpoložen za šalo; a na svoji lastni koži smo morali občutiti, da je bil sedaj v čolnu pravi zlodej. Da pričem takoj od začetka: on je vedel vse, kar se je tikalo vode, mi pa ne. O vsaki pomorski reči, od torpednih priprav na modernih bojnih ladjah pa do najboljšega veslanja z vesli afriškega čolna, vse mu je bilo znano do zadnje pičice. Tudi njegovi nazori o pokorščini in disciplini so bili silno strogi. Skratka, kot cesarski pomorski častnik nas je daleč nadkriljeval in nam v obilni meri poplačal vse nagajivosti, ki smo mu jih izkazovali na suhem. Na drugi strani pa moram vendar priznati, da je z občudovanja vredno spretnostjo vodil obadva čolna.

Drugi dan se je Tomiču posrečilo iz blaga in vrvi narediti v obeh čolnih jadrah, ki so nam nemalo olajšala trud. A ker je bil tok reke precej močan, nam pri najboljši volji ni bilo mogoče narediti več kakor dvajset milj na dan. Imeli smo načrt, odriniti vsak dan ob dnevnem svitu ter veslati do kakih polenastih; ob tej uri je namreč solnce postalo prevroče za nadaljno veslanje. Tedaj smo zavili s čolni na breg ter se dodobra okrepčali s kosilom. Nato smo spali ali se drugače zabavali do tretje ure, ko smo zopet odveslali, in se ustavili eno uro pred solničnim zahodom in prenočili.

Ko smo zvečer stopili na suho, se je Tomič takoj lotil dela, da zgradi s pomočjo Askarov majhno okroglo ograjo iz trnjevega grmovja in zaneti ogenj. Jaz, Vojnovič in Umsopogas smo pa odšli v bližnjo okolico, da kaj ustrelimo za večerjo. V obče je bila ta naloga kaj lahka, kajti ob bregovih reke Tana je bilo vse polno divjačine. Nekega več-

ra je Sergij ustrelil mlado žirafa, ki je dala izvrstno večerjo; drugi večer sem jaz ubil dva vodna kozla in nekoč se je pozlačilo Umslopogasu, ki je bil sicer slab strelec kakor večina Zulov, v njegovo veliko veselje ustreliti krasno, debelo antilono. Včasih smo za izpremembo streljali pegatke, paava (neka vrsta dropelj) — ki jih je bilo obeh vse polno — ali pa lovili ribe, ki jih je kar mr-golelo v reki.

Tretji dan po našem odhodu se nam je nekaj prigodilo, kar nam ni obetalo nič dobrega. Pravkar se bližamo bregu, da si ustanovimo čez noč taborišče, kakor ponavadi, kar zagledamo neko postavo, ki je stala na majhnem parobku, komaj štirideset korakov od nas ter pazno motrila naše bližanje. En pogled mi je zadostoval, in spoznal sem, da si nisem osebno poznal tega plemena, da je bil to masajski elmoran ali mlad bojevnik. Naši Vakvafi so zagnali grozen krik: »Masajci!« Kakšna postava je bila to v svoji divjaški bojni opravi! Dasi sem bil celo svoje življenje vajen divjakov, vendar ne vem, da bi bil videl kedaj tako divjega in strahovitega. Možak je bil zelo velik, prav kakor Umslopogas, bi dejal, in lepe, dasi nekoliko drobnejše postave. Njegov obraz pa je bil prav zlodejski. V desnici je držal kakih petinpol čevljev dolgo sulico, koje ostrina je bila poltretji čevlji dolga, skoraj tri palce široka in koncem ročaja obita z železom. V levi- ci je imel velik, dobro narejen podolgovat ščit in bivolove kože, na kateri so bila naslikana čudna znamenja. Preko ram mu je visel velik plašč iz sokolovih peres. Halja iz ustrojene kozje kože, ki je tvorila ob mirnih časih njegovo običajno oblačilo, je bila narahlo privezana okrog pasa in za tem pasom je nosil svoj meč, narejen iz enega samega kosa jekla, v leseni nožnici in velikan- ski krepolec.

Leto 1812.

(Doživljaji francoskega vojaka.)

(Dalje.)

Hlastnil sem po ponujenem krompirju in ga na mestu pogoltnil in bil potem pripravljen čakati, kakar mi je mož svetoval, naj se skrijem v bližini, da me kdo ne zavoha. Stopil sem torej za bližnji grm, tako da sem imel moža s kotlom vedno pred očmi. Preteklo je kakih deset minut, kar zagledam, kako je zopet segel v kotel po krompir in ga potem med prsti poskušal, pri tem pa plašno zrl na desno in na levo. Začel sem tuhtati, kaj neki vidi, a v istem hipu je bil že na nogah in oddirjal s kotlom čez drn in strn. Toda jaz sem bil hitrejši kot on in sem ga kmalu imel v pesteh. Sedaj je uvidel, da mi ne uide brez odkupnine, in mi dal enajst krompirjev. Zato sem mu odštel 15 frankov, nakar mi je privrgel še dva krompirja. Težko mi je bilo, a premagal sem se in jih pojedel samo še par,

ostale sem pa spravil v svojo lovsko torbo, kajti preračunal sem bil, da bi mogel živeti z njimi vsaj tri dni, ako dobim poleg tega še nekoliko konjskega mesa.

Ves zatopljen v svoj dragoceni krompirjev zaklad sem zgrešil pravo pot, a opazil svojo zmoto šele tedaj, ko sem začul pred seboj kričanje in kletev petih ljudi, ki so se kakor volki tepili med seboj za konjsko bedro. Ko me eden zagleda, mi priteče nasproti in me prosi pomoči proti trem vojakom, ki so hoteli njemu in njegovemu tovarišu vzeti meso, katerega sta namerala nesti v svoj stan. Ker sem se pa bal za svoj krompir, sem se izgovoril, da jima ne morem na pomoč, ker se mi mudi naprej, in sem odšel dalje z obljubo, jima pošljem drugo pomoč, toliko časa naj se pa le hrabro držita.

Kmalu sem srečal dva od našega polka, katerima sem stvar razložil. Takoj sta odhitela na označeno mesto, a prihodnji dan sta mi povedala, da sta našla le enega ubitega, poleg katerega je ležal debel, okrvavljen kol.

Ko sem zopet prišel v naše taborišče, sem si poleg ognja skopal v sneg ležišče, razgrnil vanj svoj medvedji kožuh in legel k počitku. Predno sem zaspal, sem skrivaj pojedel še en krompir, a sem pri tem silno pazil, da bi se s kako kretnjo obraza ali ustnic ne izdal, da jem. S kepico snega sem si ugasil žejno, se zavil v kožuh in zadremal. Ponoči sem se večkrat prebudil in vselej lahno potipal v torbo in preštel krompirje.

Mrzla, ostra burja me je vzbudila, še predno se je oglasil trobentačev budilni klic. Sedel sem na telečnjak, izrezal sredi medvedove kože odprtino in si nataknil kožuh čez glavo. Na ta način me je pokrivala koža odzadaj skoraj do tal, medvedova glava je pa počivala na moji prsih.

Ko smo odrinili, se še ni bilo zdanilo. Na mestu, kjer smo taborili, smo pustili veliko število mrtvih in umrlih in njih število je vedno bolj rastle, čim dalje smo korakali. Vedno znovega smo morali preko trupel onih, ki so obležali v snegu pri četah, ki so se pomikale pred nami. Kako strašna in nepopisljiva je morala biti šele slika, ki se je nudila očem korov, ki so marširali za nami.

Šele po eni uri hoda se je zdanilo. Ustavili smo se, da se zbero vsi oddelki našega polka. Ta kratki odmor je hoteli mati marketenderica porabiti v to, da nahrani svoje dete. Ko pa odvijte kožuh, v katerem je bilo zavito dete, obupno zakriči. Dete je bilo mrtvo in trdo kakor kos lesa. Tolažili smo jo na vse načine in ji skušali dopovedati, da je bilo to zanje in za otroka najboljšje, a kljub temu je nismo mogli nikakor pripraviti do tega, da bi ga bila izročila nam, da bi ga pokopali. Šele njenemu možu se je posrečilo dobiti truplo, ki ga je odnesel nekoliko v stran od ceste, kjer mu je podkopnik skopal jamico v ledeno zemljo. Oče je pokleknil z malim truplom na tla, še enkrat poljubil

svoje dete in ga položil v grob. Vojak je jamico zasul in stvar je bila končana.

Približno po eni uri pota smo zopet počivali. Na tem mestu sta prenočila konjeničstvo in topništvo. Mnogo konjskih okostnjakov je ležalo tu po tleh, še več pa smo našli konj, katere so bili še žive pustili na mestu in so sedaj nepremično kakor okameneli stali pred nami. Pustili so se pobiti, ne da bi se kateri ganil. Kar jih je bilo poginilo za čez noč, so bili tako trdo zmrznjeni, da se jih ni prijel noben nož. Splošno sem opazal, da so nas pustili na našem nesrečnem pohodu hoditi in počivati ondot, kjer se je pomikala in počivala konjenica ali topništvo, da smo tako dobili hrano pri zaostalih in onemoglih konjih.

Med odmorom sem se podal v gozd, kjer sem hotel skrivaj pojesti nekoliko krompirjev. Vzel sem enega iz torbe in hotel ugrizniti, a ravno tako bi bil smel ugrizniti v kamen, tako trdo je bil zmrznjen. Poskusil sem drugega, a uspeh je bil isti. Spoznal sem, da je postal ves krompir zame brez pomena, zato sem enega za drugim pometal na tla in se ves potrt vrnil k polku nazaj.

SEDMO POGlavJE.

Požar. — Družinska žalost. — Maršal Mortier. 27 stopinj mraza.

Ko smo dospeli iz gozda, smo v mali razdalji pred seboj zagledali veliko leseno poslopje, ki je stalo ob cesti. Bila je to ena izmed poštnih postaj, ki smo jih srečavali vsake tri ure hoda. Večinoma so bile vse že požgane, ta je bila videti še nepoškodovana. Zato sem takoj predlagal zraven mene korakajočemu sergiantu (naredniku), da si tam poiščeva kotichek za noč. Bil je popolnoma istih misli in spustila sva se v tek. Toda ko dospela do hiše, vidiva, da je kljub najini naglici že vsa natlačena višjih častnikov, moštva in konj, tako da ni bilo za naju niti prostorčka več. Kakor sem čul pozneje, je bilo notri menda nad 800 ljudi.

(Dalje prih.)

Postna premišljevanja.

(Fr. Pavšič.)

II.

Na Golgato krvavo solnce sije, na svetem križu božji Sin visi, noge, roke so z žebli mu prebodli, iz prsi pa curlja mu sveta kri.

Dovršeno je delo odrešenja, na svetem križu božji Sin visi, od križa pa beže morilci kruti, vest grešna v dalje mračne jih vodi.

Dovršeno je delo odrešenja, na svetem križu božji Sin visi, pod njim stojita Janez in Marija, premišli bolečine — človek til

Razgled po domovini

Dopolnilna volitev za deželni zbor v mestni skupini Kamnik, Radovljica in Tržič se je vršila v torek, dne 4. marca, dopoldne. O izidu poročamo med najnovejšimi vestmi; tu le pribijemo, da so tudi pri tej volitvi liberalci prav nesramno lagali o deželnem gospodarstvu in blatili posamezne voditelje naše deželne uprave. Prepričani pa naj bodo, da teh gorostanosti niti vsi liberalci več ne verujejo in da je zastoj ves njihov trud. Ljudstvo po mestih in na deželi vidi sadove in sodi po njih, pogumno prodirajoč naprej preko liberalnih razvalin.

Nevarno sta obolela častiti gospod Iv. Krst Trpin, župnik v Mošnjah in častiti gospod Karol Lenasi, župnik v Košani na Krasu. Poslednjemu v pomoč je bil poslan častiti gospod Jos. Leben, ki je bil doslej par mesecev iz zdravstvenih ozirnov na Šmarni gori nad Ljubljano.

Za vojaškega kurata je imenovan častiti gospod Janko Sedej, kaplan v Stari Loki.

Umrli je dne 3. marca v Kamniku gospod Fran Mejajč, gostilničar in posestnik v Kamniku. Pokojnik je bil kremenit značaj, zvest somišljenik S. L. S. in večletni cerkveni ključar. N. p. v m.

Za ravnatelja deželnih električnih naprav je od kranjskega deželnega odbora imenovan gospod inženir Dušan Sernec.

Vodovod za Cirknico in Rakek. Med tista dela, ki so bila najpotrebnejša ljudstvu in ki bodo za vse čase v čast sedanji deželni upravi, se mora brezdvoma prištevati vodovod za občini Cirknica in Rakek. Kaka dobrota je voda, vé samo oni, ki v teh kraških krajih za časa sedanje suše, posebno pa poletne, pogreša kapljo vode. Razpeljana je, kot znano, po vaseh štirih občin: Cirknica, Rakek, Unec in Planina.

Županstvu se je odpovedal gospod Jož. Bohinjec v Zalogu pri Cerkljah vsled bolezni, za katero je bil nedavno operiran v deželni bolnici. Za novega župana je bil izvoljen dne 28. februarja Franc Štern, posestnik v Zalogu.

Legar na Dolenjskem. V občini Belacerkev v novomeškem okraju je začel razsajati legar. V petih vaseh je zbolelo doslej 17 oseb, in sicer 1 ženska in 16 otrok; 1 otrok je umrl. Vzrok bolezni je najbolj nesnažna pitna voda.

Na deželni gospodinski šoli na Vrhniki se prične na velikonočni torek, dne 25. marca t. l. celoletni gospodinski tečaj za gojenke iz vrhniškega in sosednjih okrajev. Tečaj se vrši tako, da prihajajo gojenke v poletnem času po dva, v zimskem času pa po tri dni vsak teden z doma v šolo. Poučujejo se gojenke v kuhanju, šivanju, pranju, li-

kanju, vzgoji, živinoreji in mlekarstvu, vrtnarstvu, gospodinskem računstvu i. dr. Pouk je brezplačen. Gojenke plačajo le za hrano vsak dan, kadar so v šoli, 60 vinarjev. Prošnje za sprejem je vlagati opremljene za zadnjim šolskim izpričevalom najkasneje do 19. marca t. l. na vodstvo deželne gospodinske šole na Vrhniki.

Zidarski tečaj za zgradbo vzornih hlevov, svinjakov in kapnic se vrši v času od 10. do 18. marca t. l. pri deželnem odboru v Ljubljani. Na tečaj se sprejemajo zidarski mojstri in pomočniki s Kranjskega. Vsak udeleženec dobi v delno pokritje stroškov prispevek v znesku 20 K. Sprejme se največ 20 udeležencev. Prijaviti se je najkasneje do 5. marca na deželni odbor.

Kmetijski tečaji se vrše prihodnjo nedeljo in ponedeljek v Preddvoru in Križah pri Tržiču ter na Robu in Velikih Laščah. Zadnja se nadaljujeta v nedeljo, dne 16. t. m.

Gospodinski tečaj se otvori v sredo, dne 15. t. m. na Rovih. Vodila ga bo gđc. M. Odlaskova.

Jubilejno igro v proslavo Konstantinskega jubileja z naslovom: »V tem znamenju boš zmagal« bo izdalo krog Velike noči Katoliško slovensko izobraževalno društvo v Mekinjah. Knjižica bo obsegala tudi opis in pomen zmage križa nad paganstvom, kateri opis bo dobro služil tudi za predavanja. Ta petdejska igra bo kaj prav prišla ravno letos našim društvom širom slovenske domovine. Ko izide, sledi naznanilo.

Strašna burja na Krasu. Pretekli teden je razsajala v okolici Zagorja huda burja, kakršna je le redkokdaj. Navadno traja le par dni, to pot pa je pela cel teden. Najhujše je bilo v soboto in nedeljo. Največje revice so bile slamnate strehe. Burja jih je pošteno razkuštrala. Ljudje so na slamnate strehe pokladali deske in lestvice. Strašno bi bilo, če bi bil v takem slučaju izbruhnil ogenj.

Vojaški strelj splašili konja. Dne 28. februarja je peljal 30 let stari posestnik Franc Sitar iz Godiča, občina Mekinje, apno v Ljubljano. Peljal je mimo Zelene jame, kjer so vojaki na vaji streljali. Konj se je splašil, pri tem pa je posestnik Sitar prišel pod konja in voz. Dobil je težke poškodbe na glavi. Prepeljali so ga v deželno bolnišnico.

Iz Save so potegnili, kakor poročajo iz Litijske, med Savo in Borovljami delavca Jurija Blatnika, ki radi družinskih razmer šel v vodo. Pomanjkanje vere tira ljudi v smrt.

Požar je pretel v Zalogu pri Cerkljah nad Kranjem. Ondi bi bila dne 22. februarja kmalu šola pogorela. Vnele so se saje v dimniku, ki ni bil že sedem

let še nič ometen. Nad dva metra iz dimnika švigajoči plamen je opazil ondotni Janez Golob, ko je šel ravno v cerkev zvonit Zdravo Marijo. Urno se je spravil na streho in izlil kakih osem škafov vode v dimnik. Sreča v nesreči je bila, da je gnil ostri veter sajaste utrinke proti cerkvi, kriti z opeko.

Čuvaj v greznici utonil. 39 let stari strojni čuvaj pivovarne »Union« v Sp. Šiški pri Ljubljani, Franc Manfredo, oče starih otrok, je v petek, dne 28. februarja zvečer padel na dvorišču v odprto greznico, polno gnoja. Ko so ga izvlekli, je bil že mrtev. Čuvaj je v greznici utonil.

Škrlatica se je nenadoma oglasila v Palovičah pri Lešah na Gorenjskem v hiši, kjer so leta 1903 trije otroci umrli za to boleznijo. Zdaj sta zboleli dve deklici; mlajša je že v mrtvašnici, pa tudi starejša se po zdravnikovi izjavi ne bo otela. Zanimivo je, da je dekletce, 5 let staro, samo zahtevalo duhovnika, dokler se ji ni ustreglo.

Veliki gozdni požar na Krasu. Dne 25. februarja popoldne je izbruhnil v gozdu pri Ilirski Bistrici vsled nepredvidnosti nekega moža, ki je kosil steljo, požar, ki se je vsled suše in silnega vetra z veliko naglico razširil. Pogorelo je okoli 150 hektarov gozda. — Isti dan so pogoreli v Ovijaku pri Št. Petru 4 hektari smrečnih nasadov. Kako je ogenj nastal, se ne ve. — Dne 26. februarja je pogorelo 3 ha gozda v občini Bač. Tudi pri Divači, v Famljah in Košani so bili veliki gozdni požari. Poleg tega je gorela trava po travnikih pri Knežaku, Javorju in Vipavi, kjer je nastala velika nevarnost, katero so komaj odstranili s pomočjo vipavskega vojaštva. Umestno bi bilo, da bi se izdale glede požiganja trave ob suši in vetru stroge odredbe.

Semenj v Metliki. Vsled dovoljenja visoke c. kr. deželne vlade v Ljubljani se vrši letošnji Jožefovski semenj v Metliki 14 dni prej, to je v torek po tihi nedelji na dan 11. marca 1913, in ne kakor običajno, na torek po svetem Jožefu.

Prva nesreča letos na vrbskem jezeru se je zgodila v sredo dne 19. t. m. Dvema osebama se je vdrl led in oba sta izginila pod vodo. Le z veliko težavo ju je rešil uslužbenec drsališča, ki ju je potegnil s pomočjo rešilnih priprav iz vode. Vsi drsalci jezera se opetovano opozarjajo, da se naj nikar ne spuščajo na prosto ledino, kjer ni dovoljeno drsanje.

Pomanjkanje vode na Koroškem. V Rožni dolini vlada hud mraz. Še hujše pa kritiska pomanjkanje vode po deželi. V Borovljah so morali delo za štiri ure na dan skrajšati, tako da delajo namesto po 12, samo 8 ur. Tudi

veliko mlinov in žag stoji, ker ni dobiti vode.

V jami se zadušil. Posestnik Andrej Kovačič iz Dobrove pri Ormožu je dal na dvorišču kopati studenec. Delo je prevzel neki mojster z Ogrskega, ki pa je vse najeto delo prepustil svojemu 16letnemu sinu. Pomagali so mu posestnik Andrej Kovačič, njegov sin in hčerka. Ko so ga pred nekaj dnevi v globočino 70 metrov spustili, je začel nenadoma na pomoč klicati. Kovačič in njegov sin sta se hotela takoj podati v jamo, pa vsled pomanjkanja zraka nista mogla priti do tal. Obvestila sta požarno brambo v Hardeku in poklicala dr. Heissa iz Ormoža; a tudi oni ga niso rošili, ker zaradi zadušljivega zraka nihče ni mogel v jamo. Potegnili so v jamo mrtvega.

Zmrznil je blizu Slovenske Bistrice v cestnem jarku posestnik Vincenc Fras. Napil se je preveč žganja.

Požar. V Gaberniku pri Rogatcu je zgorelo gospodarsko poslopje pri Slatini s krmo, velikim številom trsja in zabojev. Bilo je zavarovano.

Povozna sprevednik. Dne 19. t. m. je na tržaškem državnem kolodvoru burja vrgla z brzovlaka nekega sprevednika nove turske železnice. V istem hipu je privozil drug vlak, ki je nesrečniku odtrgal obe nogi. Predno je došla pomoč, je revež izdihnil. Oženjen ni bil. Bog mu bodi milostiv!

Strašna nesreča v Trstu. Minuli teden se je dogodila v zalogi lesa in ogija Alberta Faber v Trstu smrtna nesreča. Delavca Frana Komana je namreč zajel pas transmisije in ga raztrgal v pravem pomenu besede na kose. Dogodek je nepopisno pretresel navzoče delavce, ki so vsi prihiteli, da bi pomagali ponesrečencu, ki pa je bil že mrtev.

Sleparstva v Ptuj — nekaznovana. Vse obtožence, o katerih je bilo dokazano, da so mestno občino v Pulju oškodovali za milijon kron, so porotniki soglasno oprostili. Oproščeni so bili nemudoma izpuščeni na svobodo. Državni pravdnik je prijavil pritožbo ničnosti, ki pa more biti uspešna le tedaj, če so se med razpravo prigodile kake formalne napake. V Pulju je prebudil ta zaključek razprave na eni strani velikansko veselje, na drugi pa prav umljivo — začudenje.

V Jeruzalem je odpotoval iz Kairja slovenski frančiškan o. Benigen Snoj kot prvi slovenski svetovalec v zboru varuhov svete dežele. Mesto njega je došel v Kairo o. Adolf Čadež, frančiškan v Kostanjevici na Goriškem.

Po stopnicah je padel in se ubil v Clevelandu v Ameriki rojak J. Legan iz Podgozja blizu Žužemberka.

Rafaelova družba, »Slovenski Narod« liberalni agentje. Že svoj čas smo povdarjali, kako brezvestno »Slovenski Narod« hujska zoper človekoljubno delovanje Rafaelove družbe — vse to v korist liberalnim izseljeniškim agentom. Za svoje nerazsodne bralce je za-

pisal »Narod« sledeče vrstice: »Zastopniki parobrodskih družb, kjer izseljenci kupujejo vozne listke, so ljudje, ki si jih je vlada pred podelitvijo koncesije natančno ogledala in ki jih ne prestando nadzorje. Ti morajo so po svojem poklicu gotovo v stanu, dajati izseljencem dobre informacije in jih že zato ne bi napačno informirali, ker bi s tem sami sebi škodovali.« — Kdor te neumnosti ne razume na prvi pogled, je pač vreden, da je naročnik in bralec »Slovenskega Naroda«. O zanesljivosti izseljeniških agentov po Ljubljani in Kranjskem bi se gospodje okoli »Narodovega« uredništva prepričali pri deželni vladi, kjer bodo videli, kako obsežen akt imajo o pritožbah zoper delovanje teh ljudskih liberalnih dobrotnikov. Nočemo trditi, da so vsi taki, vendar pa spisi deželne vlade jasno govorijo. Če je izseljeniškim agentom in »Narodovemu« uredništvu prav, bomo v prihodnje začeli objavljati izseljeniške družbe po imenu in čisto natančno opisali slučaje, kako se je delalo in kako se še dela z izseljenci. Kako je n. pr. neka izseljeniška družba po svojem agentu v Ljubljani sprejela za transport v Ameriko človeka, ki je bil na eno oko slep in je imel vso čeljust od raka oziroma neke take bolezni razjeđeno, dasiravno je moral dobro vedeti, da po izseljeniški postavi takih v Ameriki ne sprejemajo. Če jim je ljubše, navedemo slučaje vse polno. — Častito duhovščino pa prosimo, da večkrat na leto opozarja ljudstvo, ki se izseljuje v Ameriko, naj se oglašja, predno se izseli, pri Rafaelovi družbi, kjer dobi potrebne navodil, kako se je ravnati proti izseljeniškim agentom, koliko se jim sme plačati, kako se je ravnati med potjo itd. Vse to dobijo izseljenci pri Rafaelovi družbi brezplačno in je naravnost nesramna trditev znanega izseljenškega agenta, ki jo je zapisal v »Slovenskem Narodu«, da je namen Rafaelove družbe, iztisniti iz izseljenca kako kronico duhovnikom v roko. Enako prosimo tudi vsa županstva, naj ljudstvo s primernimi oklici pred cerkvijo na to opozore.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica

Ljubljana

Miklošičeva cesta štev. 6

(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge, za katere jamči dežela Kranjska, in jih obrestuje po 4³/₄% brez kakega odbitka.

Uradne ure od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

Gorenjske novice

g Moravče. Olepševalno društvo bi bilo treba ustanoviti za naš lepi trg, da bi vsaj to malo poskrbelo, da se po sejmihi ostanki sejma pospravijo, ker vaški odbor ničesar ne stori, ampak čaka, da burja odnese in pospravi papir in druge ostanki. — Cestni odbor za brdski okraj je imel 25. februarja svoj letni račun. Dohodkov je bilo 15.044 K 96 vin, stroškov pa 14.714 kron 01 vin., torej preostanka 330 K 95 vin. Končno je vendar rešeno vprašanje glede vožnje peska v Domžale. Podjetnik bo moral plačati po 3 K od vagona peska, kar je velika pridobitev za cestni odbor. Za 1. 1912, v katerem se je odposlalo 291 vagonov peska, bo plačal podjetnik 873 kron, za naprej pa, dokler ne pride novi cestni zakon v veljavo, kakor že rečeno, po 3 K od vagona. Nihče tako ne zdel nove ceste kot peskarji, zato naj podjetnik tudi plača. — Nova zveza med staro in novo cesto se dela nad Frfravom, kar bo velikega pomena za Tuštajn, Krasce in druge sosedne vasi. — Iz Gornjega Prekra se nam poroča, da se je nedavno ondi pojavil starosta pogorelih liberalcev iz Drtije in strašno udrihal čez duhovnike. Naj gleda, da se ne opeče, kot se je pred časom ob dritjskih volitvah.

g Dob. Nesreča. Slamorenica je zmečkala prst deklici Mariji Smolnikar iz Gorjuše. Prepeljali so jo v bolnišnico. — Ogenj. V nedeljo, dne 2. marca je nastal ogenj v Čemšeniku. Pogoreli sta Hrastarjeva in Stefančkova hiša. Vzrok ognja je otrok. Pri Hrastarju je bilo več ljudi zbranih pri umirajočem očetu in le sreča v nesreči je, da niso vsi skupaj postali žrtev ognja. Pogorevca sta zavarovana za majhne svote.

g Z Bleda. Težko pričakovana električna razsvetljava se vendar enkrat bliža uresničenju. Ker gotovo vsakega zanima, kje bo šel električni tok, naj tu navedemo njegovo pot. Ves tok je razdeljen v dve vrsti: glavni in stranski tok. Glavni tok je tako močan, da se od njega ne more nobena žica napeljati za razsvetljava. Zato se ta tok ukroti v takozvanih transformatorjih, od koder se razdeli na vse strani stranski tok, ki bo dajal razsvetljava in gonilno moč. Pot glavnega toka je: Iz Zaspega čez polje mimo pokopališča v zidani transformator (mala hišica), ki bo stal na farovškem svetu nasproti Kajžve hiše (onostran ceste). Iz tega transformatorja gre stranski tok za cel Grad, in sicer po teh potih: okoli Bledca, pa po vseh cestah, razen po cesti od Pavčka do Kapisa. Od Flegarije naprej ne gre. Ravno tako gre en stranski tok od Ranta do Riklji, potem od Jeklerja do Tönnies. Za šolo gre stranski tok po obeh cestah pod in nad vilami. Glavni tok gre

od grajskega transformatorja naprej pod cesto v Zagorice v železni transformator, ki bo stal pri Svetinovi hiši. Od tod gre stranski tok po vseh zagoriških in železnih cestah in po leški cesti do Golna. Ena stranska proga gre od trgovca Pretnarja do Seknetove hiše. Iz zagoriškega transformatorja gre glavni tok pod glavno cesto v transformator pred dr. Benedikovo hišo, dalje pod železnico na Mlino in v zadnji transformator, ki bo stal za mlinskim znamenjem. Od tod gre stranski tok po vseh cestah in sicer do Ledralja, potem po cesti do Stopneka, nato po veliki cesti do Mačkovca, tam se zavije po klancu navzgor do jezera, in sicer na eni strani do Fröhlichove vile, na drugi do Ferjančičeve vile. Za Rečico hočemo povedati prihodnjic.

g Iz preddvorske občine. Posojilnica v Predvoru dobro napreduje. Dne 6. februarja je bil redni letni občni zbor. Čistega dobička je bilo minulo leto 948 K 64 vin. Ves rezervni zalogi znaša 4067 K 13 vin. Iz teh števil je razvidno, da bo posojilnica čez nekaj let, če se bo, kakor je upati, tako dalje razvijala, imela velik pomen. — Občinski lov se je oddal gospodu grajsčaku Fuchsju za letno zakupnino 1500 K, za 700 K na leto dražje kakor dosedaj. Prizadetim gospodom se zdi lov predrag; pri tem se prezre, da je bil lov skozi veliko let preprosti. — Na Malijevem Brdu se nastavi v kratkem c. kr. žandarmerijska postaja. — Komisija radi nove goriške šole dne 22. februarja je bila prav zanimiva. Goriška šola se že zida 10 let. Šlo se je za to, ali se v šola v Goriče ves Golnik ali ne. Če bi se v šola ves Golnik, treba bi bilo zidati dvorazrednico, ki bi stala 42.000 kron. Križka občina bi morala prispevati 14.000 K. Križani so se odločili, da ostanejo v šola samo štiri hiše, za kar bodo plačali 3 do 4000 K. Zidala se bo sedaj v Goričah enorazrednica, pa s takim floridom, da se lahko vzdigne za eno nadstropje. Proračun znaša 28 tisoč kron. Do jeseni leta 1914. mora biti šola dogotovljena. Obravnavo je vodil prijazno g. c. kr. okrajni glavar sam. Križki možje so po večini položaj pametno presojali. Zanimivo pa bi bilo opisati, kako vlogo je igral nekdo drugi; pa raje to zamolčimo, da se ne bo reklo, da — nimamo »krščanskega usmiljenja«.

g Iz Peč pri Moravčah. Pretečeni mesec nam je vzela neizprosna smrt poštenega moža Antona Avbelj, posestnika na Illevih. Pokojnik je bil najstarejši mož, 83 let, blagega srca, občinski mož in zvest naročnik »Domoljuba«. Pogreb je bil lep in se ga je udeležilo mnogo ljudstva v dokaz, da ga je vse ljubilo. Naj počiva v miru, blaga duša!

g Iz Mojstrane 1. marca 1913. Kdaj bomo pač dobili novo, tako potrebno cesto iz Mojstrane na železniško postajo? — Že nad 40 let praskamo po dolgem, strmem klancu navzgor in potem zopet daleč naokoli navzdol in potem v podobi dolge mesene klobase nazaj, da

pridemo do železnice, čeprav bi se že davno lahko tja izpeljala trikrat krajša cesta in po ravnem. Sicer je bil v ta namen lani komisijski ogled in zaslišanje strank zaradi odstopa sveta; stvar je bila že v pravem tiru in deželni odbor nam je šel zelo na roko; občina bi bila dobila velikansko podporo, toda radi ene same pretirane zahteve pri odkupu sveta se zadeva ni mogla uresničiti. Odšli so dotični gospodje z glavo majaje, rekoč: »Čudni ljudje! Drugod se za ceste poganjajo, tu jih pa ovirajo«. In tako se ta za nas Mojstrančane potrebna cesta ni gradila in se tudi ne bo tako hitro. In po čigavi zaslugi ne? Po zaslugi edinega nasprotnika, ki se je pri zadnjih občinskih volitvah tako brumno ustil s svojimi zaslugami, da smo ga Mojstrančani vtaknili med občinske odbornike. Mi Mojstrančani hočemo, da se za nas tako potrebna cesta na železniško postajo takoj zgradi, in če noče nasprotnik odnehati, zahtevamo od našega občinskega odbora, da za to potrebni isvet razlasti na občinske stroške. To je najkrajša pot. Na noge torej, Mojstrančani! Še je čas, da dobimo od deželnega odbora za cesto potrebne podpore. Toda če bomo še nadalje cincali, se utegne zgoditi, da ugodno priliko zamudimo, da se bo imenovana podpora dala drugam in dovška občina bo morala delati cesto na čisto lastne stroške.

Dolenjske novice

d Iz šent Jurija pri Šmarji. Malokdaj čitate v »Domoljubu« novice iz našega kraja, pa bi imeli večkrat dovolj gradiva. Pri nas imamo »Domoljubovih« naročnikov prav lepo število; še bolj častno je pa za nas, da ne prihaja v celo faro niti en liberalen list. Tudi za ljudsko izobrazbo skrbimo. Naše izobraževalno društvo ima precejšnje število članov, h kateremu pripadajo tudi naši vrli fantje — Orli. Ti nam prirejajo, kakor tudi Marijina družba in male šolarice, mnogo kratkočasne zabave, posebno s svojimi lepimi predstavami. — Žal, da je v naši fari nekdo, ki ruje proti našemu delovanju. Temu so naši Orli in Marijina družba trn v peti. Toda kljub vsej nje govori jezi se naši fantje Orli zopet marljivo učijo dve novi igri. O veliki noči bodo že nastopili na odr. — Novo je pri nas tudi to, da so nam iz neznanih vzrokov odvzeli pošto nabiralnico in premestili na Goričico. Mi kratkomalo ne bomo dopustili, da bi bila pošta nabiralnica tako oddaljena od okrajne ceste in vasi šent Jurij. Saj vemo pota še kam drugam!

Šmartno pri Ljuti. V četrtek zvečer je pogorel velik del Windischgrätzovega na novo s mrečjem zasajenega gozda ob Savi. Škoda je precej velika, ker so smreke ravno lepo pričele rasti. Vzrok požara neznan. — V nede-

ljo 9. tega meseca ima takoj po popolnanski službi božji tukajšnja živinorejska zadruga svoj redni občni zbor. Obenem bo sestanek gospodarjev za medsebojni razgovor. Sprejemala se bodo ob tej priliki naročila na galico, spomladna umetna gnojila in spomladna semena. — V soboto, dne 8. t. m., se bo vršilo pregledovanje in potrjenje razširjene, deloma prelozene deželne ceste skozi Šmartno in Črni potok. — Dne 27. februarja je stal pred porotniki v Ljubljani semkaj pristojni J. Bončar, ki je na sv. Štefana dan preteklega leta z nožem ranil Janeza. Možnogo tako, da je na mestu umrl. Obtoženec je bil popolnoma oproščen. — Kakor se čuje, so pretekli teden skušali gotovi uzmoviči ponoči vlomiti v trgovino gospoda Šelakar. V cerkvi pa so v soboto, to je dne 22. februarja vlomili v puščico sv. Antona in odnesli nekoliko denarja. Tatvine in vlomi se zadnje čase le preveč ponavljajo tako, da so ljudje upravičeno v skrbeh glede imetja.

d Leše nad Savo. Dne 8. januarja t. l., ob 3. uri popoldne se je pri posestniku Janezu Knezu v Lešah št. 10 izgubila še ne tri leta stara deklica Angela, ki se je neopažena oddaljila od hiše in zašla. Mraz je bil hud, siromček je bil pa bos, gologlav in v sami suknjici. Otroček je najbrž hotel iti za materjo. Takoj so jo pogrešili in jo začeli iskati ter klicati, a deklice ni bilo nikjer. Iskali so jo noč in dan, preiskali vso okolico; več dni niso mirovali, a vse zastonj. Splošno se je začelo govoriti in pisati, da so otroka cigani ukradli. Počil je celo glas, da so jo videli pri ciganih. Dne 28. februarja sta pa dva fanta spravljala smreke v gozdu »Vrh« , kakih 20 minut daleč od vasi. V goščavi, kake tri metre od pota, kjer bi se ne bil nihče zanesel, je na obrazu ležalo dobro ohranjeno zmrznjeno truplo tako zelo iskane deklice Angele. Suknjica se ji je nataknila in vjela na pol metra visok bukov grmič, dekletce je padlo in obležalo na obrazu. Najbrž so ji miši snedle oči, nosek in napravile luknjo na vratu. Ostalo truplo je bilo nepoškodovano. Po več nego sedmih tednih se je vendarle ta nesreča pojasnila.

d Zagorje ob Savi. V zadnjem »Domoljubu« je nekdo sporočil, da se bo vršil na cvetni četrtek pri nas semenj. Za ta semenj je naša občina res prosila, pa ni še dovoljen. Torej ga letos še ne bo. Toliko v pojasnilo vsem, da ne bo kdo zastonj hodil v Zagorje.

d Št. Janž. Dne 2. marca je imel g. dr. Adlešič predavanje v izobraževalnem društvu. Govoril je o tem, kako se testamenti pravilno napravljajo. Da je bilo predavanje potrebno, priča dejstvo, da so poslušalci, katerih je bila polna soba, ves čas zastavljali vprašanja, kako se v raznih slučajih mora delati testament. V kratkem pride gosp. predavatelj v št. Janž govorit o pravilno narejenih pogodbah. G. predavatelju izreka izobr. društvo najtoplejšo zahvalo. — Dne 23. februarja okrog pol

1. ure popoldne se je ponesrečil član sokolskega društva v št. Janžu Ivan Rman iz Birne vasi. Peljal je napajat dva konja, katera sta se splasila in nesreča je hotela, da je Ivan Rman padel raz konja in se toliko udaril na brado, da si je pretresel možgane. Vso stvar so pa liberalci hoteli obrniti v svojo korist in so razglasili, da so krivi nesreče »Orli«, kateri so med tem metali žogo. Stvar je taka-le: Ko je Rman zjahal konja, so ga navzoči opominjali, naj nikar ne vodi konj napajat, katerih ni vaje. Mladenič je ravnal po svoje in padel raz konja pod Repovževimi svinjaki, kjer je nad ono cesto, kjer vodijo konje, nad 2 m visoka škarpa. Kjer pa »Orli« mečejo žogo, podobno »footbalu«, je prostor med cerkvijo, župniščem in staro šolo, in tam je samo privatna pot za ljudi, kateri hodijo k cerkvenim opravilom in v župnišče. Ta prostor je ločen od vozne poti po posloju stare šole in po župniškem in Repovževem vrtu. Liberalci so seveda mislili: Ponesrečil se je sokol, krive napravimo »Orle«. Pa ni šlo!

d Iz Semiča. Umrl je dne 3. februarja po kratki, a mučni bolezni občepoštovani posestnik Jožef Simonič iz Mladice. Zapušča ženo in več že odraslih otrok. Kako priljubljen in spoštovan je bil, je najbolj pokazal njegov lep pogreb. Pokojnik je bil več let predsednik posojilnice, pa tudi zvest pristaš S. L. S. Naj počiva v miru!

d št. Rupert. V soboto, dne 1. marca smo pokopali Ano Gregorič z Vihra. V sredo je šla dopoldne v vinograd trio rezat; zadel jo je mrtvoud, prenesli so jo domov, in po nekaj urah je bila mrtva. — Zapustila nas je dobra učiteljica gdčna Roza Mejakova; odšla je v Šmarjeto. Mesto nje je prišla gdč. Mar. Zagorjan. Pravi, da ne bo pri nobeni stranki.

d Mirnski popotnik. To je bil ropot v nedeljo po jutranjem opravilu, ko je bil pred cerkvijo razglašen oklic, da so od slej vse šnopsarije od sobote pete ure zvečer do nedelje opoldne zaprte. Ravno na Gori sem bil, to je vrelo! Tudi za kruh bi ne bilo tako hudo, kot je šnopsarjem za šnops. Hvala Bogu, sem rekel, ta gospod okrajni glavar ima pa srce za ljudi! Bog ga živi! — Novega v Mokronogu nisem nič zvedel, je vse bolj tiho, dolgovi in skrbi jih tarejo. — V gradu so vsem odpovedali stanovanja. Kdo pride notri, je tajno, pa vendar ne kaki judje! — Zapustil je trg sodni oficial g. Hribovšek ter odšel v Radovlico; ljudstvu je veliko dobrega naredil, bil je zelo priden in vreden; naj bi bil zadovoljen na Gorenjskem. — Šnopsarjem v Martinjvasi je kar za obupati. Imeli so v neki bajti šnopsarijo v »kontrobant«. Te dni je došel cel sod slivovke; pripeljejo jo pred bajto, pa — groza! — mož postave pride in ve! slivovko odpeljati. Vse šnopsarje po celem Kranjskem prosimo tihega sožalja radi te grozne nesreče. Kar obupali bodo nekateri. — V šentjanžu so pred štirinajstimi dnevi presvetli knez in škof na lastna ušesa lahko slišali, kako

surovi so liberalci. Tam se mora ljudstvo s silo teh pijavk otresti, drugače bo vse ob vero. Dopadejo se mi pa naši ljudje, kako lepo in krepko zastopajo načela sv. vere! Bog vas živi, le krepko naprejš! Bojte se edino Boga. Proč s slabimi časopisi, proč iz vseh zastopov z liberalci! Posebno pohvalno omenjam žene in dekleta! Le krepko naprejš! — Trojiškemu dopisunu v »Svinjski dom« pa le to: Le maži papir kolikor hočeš, kdo se zmeni zate, med zgubljeni si zrastle, med zgubljeni boš zdihtnilo.

d Popotnik iz Mirnske doline. Na Mirni se je dne 1. marca ustanovila orožniška postaja, obstoječa iz dveh orožnikov. — Precej prvi dan so imeli orožniki delo. Tista dva tička, ki sta v Ljubljani v topničarski vojašnici g. kantinerki Sattlerjevi menda ukradla voz in sivega konja z opravo, so prijeli orožniki pri Bulcu na Mirni. Medpotoma sta na Brezovici zamenjala lepega sivca s slabjšim rujavcem pri Lukcu, ki jima je dodal še 120 K v papirju. Ta denar je eden uzmovičev ob aretaciji držal v ustih kot čik. Ko ga je orožnik preiskal, je hitro vzel čik iz ust in ga spravil v žep, ker se je bal, da se preveč ne razmoči. To je pa orožnik opazil in je dragoceni čik in čikarja oddal sodišču v Trebnje. — Odšel je iz Mirne g. učitelj Viktor Sotenssek. Slovo ni bilo ravno težko. Za sedaj ne bodo dobili nobenega novega učitelja. Kljub temu pričakujemo, da se otroci navadijo kršč. pozdravov. — Mirnski premogokop je odpustil v soboto, dne 1. marca okoli 20 delavcev. Privrtali so pod zemljo že pod Gorenjovas. Dalje pa ne smejo, sicer se bodo hiše podirale. Na njivah se je pokazalo že več used. Kadar razstreljujejo premog pod zemljo, se nekatere hiše kar potresejo. — Trije mrlči so bili tekom treh dni v Glinku, župnije Mirna, med njimi Papež Jakob. Vas šteje samo 11 hiš.

d št. Lorenc ob Temenici. Dne 16. marca, na cvetno nedeljo, bo popoldne ob 3. uri občni zbor mlekarne v št. Lorencu. Predložili se bodo natančni računi in vsak se bo lahko sam prepričal, kako mlekarne napreduje. — Pri tej priložnosti se bo pojasnilo tudi gospodarsko delo v tekočem letu. Povabljeni ste vsi prijatelji tudi iz sosednih fara, da se sami prepričate, kako stoji mlekarja. — Tudi letos bomo naročili najboljša semena za peso. Lani so se pritoževali nad »repico« — oberndorfsko besedo, ki ima največ sladkorja, toda ostane bolj majhna. Ker ljudem ni bila všeč, je ne bomo več naročili. Kupili pa bomo semena pri najbolj zanesljivi tvrdki na Avstrijskem, kar je zlasti letos velikega pomena. Seme se bo prodajalo brez dobička. Kdor ga hoče imeti, naj se na dan občnega zbora oglasi. — Preskrbeli bomo tudi izbrani oves in dobra travna semena. Tovarna nam je lani dajala garantirani 14% superfosfat za 6 K 50 vin. na naši postaji. Letos bo ista cena. Le za upravo bo treba plačati nekaj vinarijev. Kdor ga hoče imeti, naj se tudi na občnem zboru

oglasi. Na Kranjskem se nikjer cenejšje ne prodaja.

d Iz Kostrevnice pri Kolovratu. V zadnjem času v »Slov. Domu« iz naših krajev kar mrgoli dopisov, ki so ravno tako neumni kakor hudobni. Poizvedovali smo, odkod to, naposled smo zasledili pravi vzrok. Pri liberalcih v Zagorju poka namreč grozno na vseh koncih in krajih, in kadar se bo liberalni stolp podrl, bo hrušč strašan in gnusoba liberalnega razdejanja velika. Sokolski dom je stal ogromne svote, zidali so ga na »kredo«, sedaj pa seveda ne nese kdove kaj. Kdo plačuje obresti od velikanskega izposojenega denarja? Znabiti liberalne birtovske veličine? Ali bo spravila v pravi tir liberalno »šajtergo« nepopisna surovost, katere so liberalci prav tako krivi, kakor socialni demokrati, surovost, pred koje izbruhi pošten človek ni varen? Da bi zagorski liberalci obrnili pozornost od sebe, pa mažejo poštene ljudi po liberalnih listih. A ne bo nič, tudi kostrevniški Boltin, izlaški Kašnik in svetogorski Gorišek ne bodo skрили pred svetom liberalne mizerije. — O prilikah posvetimo v druge zagorske razmere.

d Jagnjenica pri Svibnem. V nedeljo, dne 23. februarja, krog 11. ure dopoldne je začelo goreti pri kovaču Karolu Dorniku. Vnela se je najprej lesena šupa, nato pa še žaga in fužina. Sosedje so takoj prileteli pomagat, pa bi morda sami ne bili mogli ognja ustaviti, ako bi ne bil takoj prihitel na lice mesta tovarnar gospod Ferdinand Piatnik s svojo domačo brizgalno in tako ogenj omejil. Tudi radeška požarna bramba je bila urno na mestu. S skupnimi močmi je bil ogenj kmalu pogašen in posestnik obvarovan večje škode. Tem potom se vsem gasilcem in pomagačem priskrbo zahvaljuje.

d Iz Žužemberka. Letošnji predpust je bil izredno kratek, pa nam je vendar napravil dosti preglavic. Najbolj mu zamerimo to, da je tako zrahljal vrste naših mladinskih organizacij. Nekaj jih je vpregel v zakonski jarem, nekaj jih je Amerika vzela, nekaj smo jih pa liberalnim »jurčkom« posodili, a jih ni prav nič škoda. Poročila sta se med drugimi Fr. Koželj, predsednik našega izobraževalnega društva in Fr. Mrvar, član društvene godbe. Društvo ju je ob tej priliki v cerkvi in na veseli svatbi v prijazni hiši gospoda župana počastilo tako, da Žužemberk še ni videl tako slovesne poroke. Prav je, da naše organizacije pokažejo, kako znajo ceniti svoje zveste člane. — Liberalci so pustili doslej naša društva pri miru; odkar je pa Ribnikar videl par orlovskih čepic, mu je zavrela kri, kakor purman, če vidi rdečo barvo. Da bi se znesel nad nami, so v neki gostilni nalašč napravili plesno veselico ravno isti dan, ko je bila predstava v društvu. Tako nam ni še nobena gostilna nagajala. Sicer je pa prav, da se poznamo! Ribnikarjev »žegen« ji ne bo nič pomagal! — Prav umestno so nas letos svarili v cerkvi pred raznimi nerod-

nostmi ob ženitovanjih, zlasti pred gradim voglarjenjem. Vsi pametni ljudje so opomin odobraval in kjer so se ga držali, se je vse dobro izteklo. Le Rebirjanje so hoteli biti bolj učeni in so baje še nekateri možje fantom dajali korajžo, naj ne opustijo starih pravic. No, teh pravic so se res tako poslužili, da so jih drugi dan obiskali orožniki in štiri odgnali v zapor. Sodišču bodo menda verjeli, da je voglarjenje grda reč. — Štirideseturna pobožnost v farni cerkvi se je tudi letos zelo lepo vršila ob ogromni udeležbi ljudstva od blizu in daleč. Vodili so jo zopet misijonarji-lazaristi iz Ljubljane z znano gorečnostjo na prižnici in v spovednici. Vsi poštenci ljudje so veseli te pobožnosti in ponosni na to, da se v naši fari že toliko časa obhaja. Z ozirom na to je bil občinski odbor soglasno sklenil, da se za čas te pobožnosti zabrani v trgu vsak ples in maškarade. Pri seji je bil navzoč tudi okrajni glavar iz Novega mesta, ki je obljubil, da bo za ta slučaj dal na razpolago orožnike, če bo treba. A našim »jurčkom« ni dala žilica, da ne bi bili tudi letos pokazali svoje prismojenosti. Ker je županstvo vedelo, da so nahujskani od »višjih jurjev«, se ni hotelo poslužiti dane pravice, kar je bilo prav tudi zato, da so se razodela srca tistih, ki jim je več do tega, da par pijanih norcev draži pametne ljudi in žali verski čut pobožnega ljudstva, kakor pa do dostojnosti in dobrega imena našega trga. Ljudje so si dobro ogledali, kdo je dal tem nagajivcem konja, voz in obleko. Oberjurji so jo po postarostu izkupili. Ko sta dva izmed njih po prekrokanji noči na vse zgodaj zmerjala v cerkev hiteče ljudi, sta jih tako dobila po grbi, da se je palica zlomila nad njima. To je imel »oberjur« za začetek pobožnosti, za konec pa to-le: Ko se je pustni torek bližala polnočna ura, ga je nekdo v gostilni tako vseknil za uho, da mu je zbil in popolnoma zdrobil očala, tako da drugi dan ni mogel delati v uradu, ampak je pred davkarjo opazoval svoje našemljene »jurčke«. Ker ni slišal zvona, ki je naznanjal konec predpusta, je pa dobil klofuto, da mu je pošteno zazvonilo po ušesih in mu menda še zvoči. Tako je bil torej pri nas predpust muhast na vse strani.

Notranjske novice

n št. Jošt pri Vrhniki. Od 25. do 27. svečana smo obhajali pri nas nekake duhovne vaje. Vodil jih je č. g. pater Avguštin z Viča, ki je imel zelo spodbudne govore. Pobožnosti se je ljudstvo v lepem številu udeleževalo, kar je povsod tudi lepo vreme. Obhajanje je bilo nad 400. Č. g. patru pa naj bo izrečena priskrba zahvala za ves njegov trud. — Sedaj delajo pot, ki naj bi vezala farno cerkev z okrajno cesto Podlipo—Smrečje, ki je silno potrebna.

— 3. sušca je bilo pri nas celodnevno češčenje presvetega Rešnjega Telesa.

n Iz Idrije. Svež grob. Prejšnji teden, 21. svečana je umrla hčerka spoštovane rodbine v Prontu gđ. Mici Kanduč. Dolgotrajna bolezen je uničila mlado življenje. Večkrat previdena s svetimi zakramenti in vdana v voljo božjo je mirno prenašala breme krute usode. Kako priljubljena je bila med našim prebivalstvom, je pričala številna udeležba pri sprevodu. Ob odprtem grobu so članice Marijine družbe svoji umrli sestrici zapele v slovo nekaj gniljivih pesmic. Nepozabni Mici naj bode zemljica pri Sv. Križu lahka!

n Iz Sp. Idrije. Najstarejši mož v župniji je umrl v Gorenji Kanomlji, Jernej Car, star 95 let, rojen 16. avgusta 1818. Pred dvema mesecema je umrl njegov mlajši brat Andrej, star 91 let. Do konca sta bila oba trdna, prave grče. Jernej je bil trdno prepričan v zadnjih letih, da je obseden od hudiča. Tudi ponoči mu hudobni duhovi niso dali miru, so se mu prikazovali in ga napadali. Ubrani se jih je s svojo palico, ki jo je imel pri postelji, in je mahal po njih, dokler jih ni prepodil. Gotovo se je s čisto dušo tudi ob zadnji uri znal ubraniti njih napadov. Naj v miru počivata znana brata! — Nesreča tudi pri nas ne počiva. V delu pri gozdnih delavcih si je zlomil nogo ponesreči naš občinski odbornik in vnet »Domoljubov« bralec Franc Gnjezda iz Srednje Kanomlje. Da bi le kmalu okreval vrli mož! — V Spodnji Idriji je ponesrečil rudar Jakob Tončič. Padel je tako nesrečno, da si je nalomil hrbet. — Tudi boleznii je polno v našem kotlu. Jektika ne da miru, posebno mlajše je začela napadati. Spravila je v grob mladega moža, rudarja Jožefa Jereb, starrega šele 28 let. Pa tudi druge bolezni ne prizanašajo, ker imamo že koncem februarja 21 mrličev.

Narodno gospodarstvo.

Oddaja plemenskih bikov. Iz državne redne podpore, potem iz državne podpore, ki odpade na kranjsko deželo za povzdigo živinoreje glasom državnega zakona z dne 30. decembra leta 1909. za letošnje leto, in z deželno podporo se nakupi večje število plemenskih bikov, ki so za zboljšanje govedii na Kranjskem primerne, in sicer: a) plemenski biki simodolske pasme (rumeno belo lisasti z belo glavo), ki se oddajo samo v kraje ljubljanske okolice in na Notranjsko, kjer je ta pasma že vpeljana; b) plemenski biki sivkaste pasme (enobarvni, sivkasti ali rjavkasti), ki se oddajo samo na Dolenjsko in v ostale kraje na Notranjskem, in c) plemenski biki pingavske pasme (temnordeče lisasti), ki se oddajo samo na Gorenjsko. Nakup in oddajo teh plemenskih bikov s pomočjo omenjenih podpor zvršita po določenih zakona

z dne 30. decembra 1909 po medsebojnem dogovoru deželni odbor kranjski in c. kr. kmetijska družba kranjska. Nakup plemenskih bikov iz redne državne podpore zvrši družbeni glavni odbor. Oddaja plemenskih bikov, nakupljenih iz državne podpore na podlagi zakona z dne 30. decembra 1909 in iz deželne podpore se pa vrši dogovorjeno z deželnim odborom. Vsak prosilec naj se zglaši le za bika tiste pasme, ki je dotični pokrajini primerna, oziroma kjer je že vpeljana. V prošnji se mora jasno povedati, za katere pasme plemenske živine prosilec prosi. Na prošnje za živali tistih pasem, ki niso primerne prosilčevi pokrajini, se kratkoma ne bo oziralo. Pri oddaji bikov plemenjakov se bo oziralo tamkaj, kjer so živinorejske zadruge, v prvi vrsti na te, povsod drugod pa pri oddaji plemenskih bikov najprej na prošnje podružnic in županstev, in potem šele na zasebnike. Prošnje je vložiti za simodolske bika do 15. marca t. l., za bika drugih pasem do 31. marca t. l. pri glavnem odboru c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani. Vsak prosilec za plemenskega bika mora v prošnji naznaniti, oziroma se zavezati: 1. da je pripravljen njemu prisojenega plemenskega bika sprejeti ob pravem času na oni postaji, ki bo določena, in sicer tistega, ki ga določi odbor; 2. da plača ob sprejemu bika polovico nakupnih stroškov, in sicer takoj, kajti na upanje se nobena žival nikomur ne izroči, in 3. da podpiše zavezno pismo, da se zaveže imeti prejetega bika toliko časa, dokler bo za plemo sposoben, najmanj pa dve leti, ravnati z njim po pravilih umne živinoreje in se tozadevno podvreči tudi nadzorstvu deželnega odbora.

Kako je gnojiti z umetnimi gnojili?

Ako bi hotel kdo trditi, da so umetna gnojila boljše kot domači hlevski gnoj, se mu lahko v obraz pove, da je lažnik in da govori to edino v prid kupčiji z umetnimi gnojili. Istotako pa tudi oni nima prav, ki bi trdil, da so umetna gnojila zanič. Vobče se lahko reče, da stojita domači gnoj in umetna gnojila na isti stopinji glede vrednosti. Ako naj umetna gnojila tekmujejo z domačim gnojem, se mora v prvi vrsti na to gledati, da jih rabimo pravilno, to je tako, da nadomestimo z njimi domači gnoj popolnoma. Vsak kmetovalec ve, da ima domači gnoj vse one tvarine v sebi, ki so za rast rastlin neobhodno potrebne, in te tvarine so: kali, dušik in fosforova kislina. Umetni gnojil je pa mnogo vrst in vsako posamezno umetno gnojilo ima vedno le po eno prej imenovanih snovi, torej je glavni pogoj pri uspešni porabi umetnih gnojil, da vzamemo od teh toliko vrst, da spravimo v zemljo vse iste snovi, kakor z domačim gnojem.

Nekateri, ki imajo o umetnih gnojilih še prav malo pojma, mislijo, da je ime »umetno gnojilo« nekako blago ene in iste kakovosti: samo da je eno bolj drago, drugo bolj poceni. Takšno

mnenje je popolnoma napačno, ampak umetna gnojila se delijo v tri glavne skupine: v kalijeva, dušičnata in fosfornata gnojila. Kdor hoče torej imeti od gnojenja z umetnimi gnojili pravi uspeh, mora kupiti od vsake teh treh skupin po eno gnojilo, ker le v tem slučaju je postregel rastlinam z vsemi hranilnimi snovmi, ki so v domačem gnoju združene. Ako smo tako ravnali, bode uspeh gnojenja tudi isti, kakor z domačim gnojem; v mnogih slučajih še celo boljši, ker imamo pri porabi umetnih gnojil to prednost, da spravimo v zemljo več hranilnih snovi, kakor z domačim gnojem.

Kot najboljša kalijevo gnojilo se priporoča kalijeva sol, ki vsebuje 40% hranilne snovi kalija. Kalijevo gnojilo je tudi kajnit, ki se rabi najbolj za travnike in vsebuje le 12 do 13 odstotkov kalija. Gnojenje s kalijevo soljo pride mnogo ceneje. Kot fosfornata gnojila pridejo za nas Thomasova žlindra in superfosforat v pošte, katera gnojila naj se pred trosenjem pomešajo s kalijevimi gnojili, da jih je lažje enakomerno potrositi. Najbolje je, če se ta gnojila potrosijo že pred oranjem; podorjejo pa naj se plitvo, da, zadostuje celo, če jih pred setvijo z brano povlačimo. Velika napaka pa je, potrositi samo fosfornata gnojila, kakor se pri nas še pre pogosto godi. Napačno je to zaradi tega, ker s tem gnojenjem dobe rastline samo fosforovo kislino, kalija in dušika pa ne. Izmed dušičnatih gnojil je pa čilski soliter najbolj priporočljiv, posebno za pomladanske setve, ker učinkuje izmed vseh gnojil najbolj hitro in se njegovih hranilnih snovi v zemlji nič ne poizgubi, kakor je to pri žveplenokislem amonijaku ali amonijevem sulfatu slučaj, ki je tudi dušičnato gnojilo. Čilski soliter se lahko potrosi kratko pred setvijo, pri setvi ali pa tudi po setvi; še celo po vrhu, ko so rastline že iz zemlje, ga lahko z uspehom potrosimo. V tem slučaju se pa naj trosi le ob času, ko so rastline suhe.

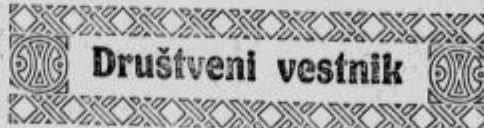
Koliko naj se vsakega gnojila za to in ono kulturo vzame, da bo uspeh gotov, je nač težko natanko povedati, ker mnogo je odvisno od lege in kakovosti zemlje. Najbolje je, da priredi vsak kmetovalec najprej male poizkuse, predno gnoji v velikem. Na ta način se lahko sam natanko prepriča, koliko in katera gnojila potrebuje njegova zemlja. Navadno se jemlje za en oral pomladanske setve (oves, koruzo, krompir) po 100 do 150 kg kalijeve soli, 200 do 300 kg superfosfata ali Thomasove žlindre in 100 do 150 kg čilskega solitera.

Rimskim romarjem-pevcem.

Gotovo je še v spominu, kako so razni narodi v letu 1900 občudovali v Rimu naše slovensko petje. Vsaki dan je dospelo 45.000 romarjev v večno mesto in toliko jih je tudi mesto zapuščalo, da so vsi romarji bili s stanovanjem preskrbljeni. Kjerkoli so se zbrali slovenski romarji v cerkvi, bodisi dopoldne pri skupni maši ali popoldne pri petih litanijah, se je hitro okoli njih zaokrožilo nekaj stotin tujih ljudi. Opazovali so naše obnašanje in mirno poslušali naše petje, ter začudeni povpraševali od kot so ti tujci. Niso hoteli verjeti, da naš narod tako poje pri službi božji, vsi so le trdili, da smo za drag denar najeli kak stolni pevske zbor, s katerim se ponašamo po Italiji. Se-le ko so videli našo knjigo »Cecilijo«, so verjeli, da je morala biti tiskana za celi narod, ne pa za par pevskih zborov kake škofijske cerkve. In splošna sodba je bila, da tak narod, ki tako melodijozno in pravilno harmonično poje, more biti zelo izobražen, saj z večglasnim petjem se takrat ni ponašal noben narod, četudi so bili s celega sveta romarji v Rimu. — Tudi letos se namerava, da Slovenci pohitimo zopet tja in treba je tudi, da se enako častno odzovemo glede cerkvenega petja. Ker sem poleg vodstva posebnega vlaka tja in nazaj, prevzel tudi petje, prosim vse pevce in pevke, ki se udeležijo romanja v Rim, da mi naznanijo po listnici svoje ime in glas, katerega pojo. Vsak naj bi vzel seboj oba zvezka »Cecilije«, ki mu zadostujeta za petje in molitvenik, za odgovore pri petih litanijah bi že sam preskrbel note. Latinska maša se ne bo pela, temveč le slovenska. Da pa vem prej izbrati pesmi in bolj določiti spored, moram vedeti kako bodo glasovi zastopani. Ako bode med romarji kaka večjeja muzikalna moč in bi hotela vodstvo petja prevzeti, bom prav rad mu odstopil, ker bom imel skrbeti tudi za romarje, ki bodo stanovali skupno v treh hotelih na »Piazza del Paradiso«, toraj dela dovolj. Vabim pa prav veliko pevcev, da se udeležijo romanja, da bomo v čast božjo, v spodbudo našim ljudem, pa obenem tudi v ponos našega naroda pokazali čarobno moč slovenski pesmi.

Arko,

dekan v Idriji.

Društveni vestnik

Križe pri Trzinu. Skupina J. S. Z. bo imela na tisto nedeljo, dne 9. marca, svoj občni zbor, na

katerem bo poročal odbor, kako je delovala skupina v prvem svojem poslovnem letu, zato se vabijo vsi člani, kakor tudi drugi delavci in prijatelji delavstva, da ga prav obilno obiščejo. Delavci in delavke! Oklenite se te organizacije, nikomur ne bo žal, ako se vpiše. Da je to res, vprašajte tiste, ki so bili že deležni dobrot, ki jih skupina deli, ki so dobili že prav znatne podpore. Koliko pa je še tekstilnega delavstva v fari, ki ni nič organizirano, koliko pa tudi drugih. Ne poslušajte hujšakev iz rdečega tabora, ki skrbijo le za judovske žepce, delavca pa imajo samo na jeziku.

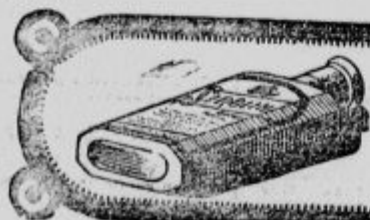
Iz Metlike. Slov. kat. izobraževalno društvo v Metliki priredi v nedeljo, dne 9. marca 1913, ob pol štiri popoldne v društveni dvorani gledališko predstavo. Igrala se bo priljubljena trodeljanka »Jonaska deklica«. Vstopnina znaša za sedeže I. in II. vrste 1 krono, za ostale sedeže 60 vinarjev; stojišča 20 vin. Preplačila se hvaležno sprejemajo.

Kat. slov. izobraževalno društvo v Starem trgu pri Ložu priredi v nedeljo, 9. marca, postnemu času primerno igro: »Sveta Elizabeta«. Vabite se vljudno vsi.

Dobre knjige

Nemščina brez učitelja. Priporočamo, da si kupi vsak, ki se želi naučiti nemščine, oba dela »Slovnico« in »razgovore« skupaj vezana v celo platno za ceno 2 K 80 vin., po pošti 20 vin. več. — I. del obsega »Nemško slovnico za samouke« in je bolj teoretične vrednosti, vendar je pa za vsakega, ki se želi nemščini temeljito priučiti, nujno potreben. — II. del pa obsega že izdelane »Slovensko nemške razgovore« in je zato velike praktične vrednosti. S samim prvim delom si marsikdo ne ve in ne zna pomagati, II. del (Razgovori), mu pa olajša učenje nemščine, saj najde tu vse, kar potrebuje v raznih prilikah za razgovarjanje z Nemcem. Tudi naši nemščine se učeči mladinci bo ta del zelo veliko koristil in olajšal učenje. Vsa kdel sam zase velja 1 K 20 v, oba dela skupaj vezana pa 2 K 80 vin.

Vojska na Balkanu. Ravno kar je izšel 11. in 12. sešitek, ki prinaša poleg slik med besedilom, tudi osem na fin papir tiskanih tabel raznih vojnih prizorov. Vse te slike so napravljene po naznanilih očividcev in vojnih poročevalcev in bodo prav posebno dvignile zanimanje za to že samo na sebi krasno knjigo. — 13. sešitek Vojske na Balkanu izide v par dneh in bo s tem sešitkom knjiga za sedaj zaključena. O dogodkih po premirju bo poročal dodatek, ki more pa iziti še-le, ko bo sklenjen mir na Balkanu. Knjiga (13 sešitkov) velja torej 5 K 30 vin., po pošti 5 K 60 vin. Vezana knjiga bo na razpolago šele, ko izide tudi dodatek. — Katališka bukvarna v Ljubljani.

V zdravilnih za pljučne bolezni

med drugimi v Davos, Aros, Leysin itd. kot izborna sredstvo v vedni rabi. SIROLIN „Roche“ lajša in odstanjuje bolečine v sapilnih organih v razmerno kratkem času. Ima prijeten okus, pospešuje veselje do jedi in upliva zelo ugodno na splošno zdravje.

le **SIROLIN „Roche“**

lajša in odstanjuje bolečine v sapilnih organih, pospešuje veselje do jedi in upliva zelo ugodno na splošno zdravje. Original, zavoj 4 K 4 — se dobi v vseh lekarnah.

Najnovejše vesti.

Tudi meščani spregledavajo!

Ob sklepu lista nam je došla vese-
la vest, da je pri dopolnilni volitvi za
deželni zbor v mestni skupini Kamnik-
Radovljica - Tržič prvokrat, in sicer
nad vse sijajno zmagal kandidat **S. L.
S. dr. Vinko Gregorič**. Liberalci so te-
meljito pogoreli.

Razmerje glasov je bilo naslednje:
Kamnik: dr. Gregorič 215, notar
Marinček 96.

Radovljica: dr. Gregorič 71,
notar Marinček 38.

Tržič: dr. Gregorič 76, notar Ma-
rinček 66.

Naš kandidat ima torej 162 gla-
sov več kot njegov nasprotnik in bi
jih prav lahko prepustil liberalcem
vseh 100, o katerih so lagali po »Na-
rodu« in »Slov. Domu«, da so »prigo-
ljufani« okoliški glasovi.

Smešnice.

Na vodi in na suhem. »A: »Ali ste bili
vojak?« — B: »Bil; sem uril vojake na vodi in
na suhem.« — A: »Tudi na vodi?« — B: »Kaj-
pak, saj sem jih učil plavati!«

Na plesu. Plesavec: »Gospodična, če je
človek res prah, — ste vi najlepši prah, kar
sem ga še videl!«

SKRIVALNICA.

Kje je mali Joško?

»Živela sreča!«, je gotovo že marsikdo
zavpil, ko je po žrebanju turških srečk zaznal,
da je njegova številka zadela glavni ali večji
dobitek. — Dne 1. aprila t. l. je zopet žrebanje
turških srečk, pri katerem bodo izžrebani na-
stopni dobitki: Glavni za 400.000 frankov, 1 za
30.000 frankov, 2 po 10.000 frankov, 6 po 2500
frankov, 12 po 2000 frankov itd. Vsi dobitki so
lepi, a najlepši je oni za 400.000 frankov, ka-
tereza pa prav gotovo ne bo zadel, kdor nima
turške srečke. Čitajte današnji oglas »Slovenske
Straže« in zagotovite si s takojšnjim naročilom
turške srečke igralno pravico že za prihodnje
žrebanje.

25.000 do 30.000 kg lopega

planinskega sena

proda: Peter Žontar, Sv. Duh 34, p. školjaloka.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Trst, dne 26. februarja: 78. 26. 81. 57. 7.
Dunaj, dne 1. marca: 63. 2. 37. 60. 22.

Kathreiner
Redilno — zdravo — poceni
Za otroke najboljše

Korenjevo seme

(merne) priznane najboljše domače vrste ima na-
prodaj Franc Oblak, sv. Gregor, pošta Ortnik. Daje
ga po 70 vin. liter. rumena in rdeča po 60 v
Velikanska krumna pesa liter; oboje pri odjema
10 litrov poštnina prosto; pri odjema 20 litrov pa liter
10 v cenje brez poštnine; če se naroči 30 litrov pa
liter 10 vin. cenje in poštnina prosto. Istotako ima
naprodaj najboljše vrste domače ali črne detelje ter
nemško deteljo ali lucerno. Vsa semena razameno
kaljiva. Pošila se proti povzetju ali če se denar na-
prej pošlje.

Kupuje pa v vsaki množini deželne voščine in
vosek po najvišji ceni; pošlje naj se ponudba z na-
vodbo cene in množine. 702

Tržne cene

za 100 kg.
Ljubljana, 4. marca 1913.

Doželni pridelki:	Cena	K	v	Zivina, meso	Cena	K	v
Pšenica	33	—	—	Živa vaga:	—	—	—
Rž	21	—	—	Goveda pitana	83	—	—
Ajda	21	50	—	čelna težna	98	—	—
Ječmen	19	60	—	Teleta mala	92	—	—
Oves	20	50	—	Prasica	130	—	—
Proso belo	23	—	—	Koštrani	106	—	—
Proso rumeno	18	90	—				
Koruzna stara	21	—	—	Kuretnina in drugo:			
Koruzna nova	16	35	—	Maslo kuhano od	280	—	—
Leča	25	80	—	K 250— do	—	—	—
Grah	27	—	—	Maslo surovo od	320	—	—
Luneno seme	40	50	—	K 250— do	157	—	—
Grasica	24	30	—	Svinna sveža (speh)	167	—	—
Domača detelja	196	—	—	Slanina prekajena	176	—	—
Fizol Robin-Can	28	30	—	Mast svinjska	97	—	—
Fizol Prepelcar	37	00	—	Loj	6	—	—
Fizol Mandalon	28	—	—	Jajca 100 komadov	2	50	—
Cebula	10	—	—	Gošobi	80	—	—
Krompir	5	90	—	Raca	4	—	—
Zelje sveže	—	—	—	Gos	7	—	—
Zelje kislo brez sode	10	—	—				
Rpa gorenjska	—	—	—	Kolonija'no blago			
Rpa sveža	—	—	—	na dobelo:			
Rpa kisla brez sode	9	—	—	Rž Rangon od	45	—	—
Brinje	30	00	—	K 32— do	—	—	—
Kumna	88	—	—	Kava Santos od	196	—	—
Oreh	72	—	—	K 272— do	82	85	—
Gobe suhe	—	—	—	Sindkor od K 22— do	40	—	—
Suhe hrčke	—	—	—	le treloj	—	—	—
Suhe češnje	—	—	—				
Ježice	—	—	—				
Zelod	—	—	—				
Smrekovi storži	—	—	—				
Seno	6	—	—				
Slama	3	—	—				
Stelja	—	—	—				

Gospodarska zveza v Ljubljani

nakupuje

fižol, krompir, proso, ajdo in druge
poljske pridelke.

Trgovcem priporoča nakup kave, riža, slad-
korja itd. Zaloga pristnih domavin.ih.

Sachsen-Altenburg
Technikum Altenburg
Oddelki za inženjerje, teh-
nične, delovode. Grafični
strojev, avtomobilov, elek-
troinženirski laboratorij.
Program prost.

Denar nosilo zasebnik
rečnim ljudem
po 5%. Odplačilo na obr. 5 let
Buta G. post. rest. Berlin 47.

Avtomatična pasli!

Za podgane K 4—, za miši
K 5 40. Upamo brez nadzor,
stava do 50 km slov v eni
noči. Ne zapuste nobenega
sarnu in se zopet same na-
stavijo. Pasli za ščurke edina
te vrste, na katero so upamo
na tisoče ščurkov v eni noči,
K 2 40. Povsod najb. uspeh.
Pošila po povzetju **Franc
Humann, Dunaj, 2. Bežič,
Aloisgasse 3/23.** Mnogo po-
hvalnih pism. Pred manj
vrednimi ponarejenji so svar-
ili. V e. in kr. vojskah skla-
diščih v uporabi. Telefon
23446. 3702

Denarja ni

draginja je vedno večja, za-
služek pa manjši. Ako ho-
čete z manjšim trudom gotovo
10 do 20 K na dan zaslu-
žiti, pošljite za popajzilo v
pisma znanaka po 10 vi-
narjev in svoj natančen na-
črt slov na:

JOSIP BATIČ
Ilirska Bistrica, Kranjsko.

2 darili
prejme vsak, kdor na-
roči 5 kg zavoja
žitne kave
za 4 krome franko ali
5 kg zavoja
sladne kave
za K 4 50 franko
zastonj
pri trdki
prva kukovska izdelovalnica
žitne in sladne kave
Bartman in Ježek
Kuks ob Labi, Češko.
Kdor naroči 6 zabojev,
prejme 1 zavoja žitne
ali slad. kave zastonj.

V vsaki družini,
kjer se guli dobra godba,
se morajo nahajati tudi
domače orglje
(amerikanski harmoniji).
Lep glas. Krasna oprema.
Cena od 46 mark naprej.
Ilustrirani ceniki zastonj.

Aloys Mayer
kr. dvorni založnik,
Fulda.
(Cena z notnim zvezkom
obsegajočim 225 komad-
ov le 33 mark, s katero
zamore agent na harmo-
niji vsak takoj četvero-
glasno in brez znanja se-
kirje. 3804 19

Štiri tedne na poskušnjo!

in na ogled razpošiljam svoja
kolesa znamke »Bohema« in
pamčim čile, za dobro napravo
in material. Posamezni deli so
poceni. — Zanesljivim osebam
ugodno odplačevanje.

651 **Fr. Dušek,**
tovarna koles, O. o. čno 2075
ob državni železnici, Češko. —
Ilustrirani ceniki zastonj.

Najboljše in najcenejše orožje
vseh vrst, kakor Hammerless-
ruske, trocevke, puške Lankas-
ter in Flobert, samokri, pi-
stole itd. razpošilja

Jos. Buchwald
razpošiljalnica, Nachod št. 59,
pošti in redni št. 65, Češko.
Ilustr. ceniki zastonj in franko.
Popravila poceni. 371

Brez vprašanja

se običajno elegantno in po-
ceni le tedaj, ako naročite
blago za moške in ženske oblike
kakor tudi šleske platneno
blago naravnost od
I. šleske tvorniške raz-
pošiljalnice za blago
„**SUDETIA**“
JH. Hermannstr. 42, Avstr. Slaz.
Zah evajte ceni !
Ostanki po najnižjih cenah

NEVOZNI

slabotni, bolni na se-
rodeu, sreča, na pljučih,
slabokrvni, oni ki ne
morejo spati in nimajo
teka, vrtoglav, tresuči
in epileptični naj pije
vsaki dan

Rosen „Teon“
(krepil in reči (aj)
1 kartona K 20, 6 kart.
16, 12 kart. K 11—
Pri predložit. franko,
po povzetju 50 v več.
Mr. Philipp R. sen
Apotheker, Sitzendorf 35 del
Wien, Niederösterreich.

Dekle

16—18 let staro, sprejme
se za serviranje in po-
spravljanje v butelju pri
S. Jenko in br. v Pod-
gradu, Istra. 509

Mladeniča, ki ima veselje izučiti se umetne
ribove, sprejme takoj J. Kleindienst, župnik
v Begunjah na Gorenjem-kem. Učil bi se tri leta.
Izučen ima čez 100 K plače na mesec. 701

Srečke v korist „Slovenski Straži“.
400.000 frankov

se zamore zadeti s turško srečko na mesečne obroke po
samo 4 krome 75 vinarjev. Vsaka srečka prav gotovo
zadene! — Z vpisom prvega obroka zadobi naročnik
takoisto igralno pravico. 608

Prihodnje žrebanje dne 1. aprila t. l.

Eno turško srečko zamore naročiti tudi več oseb skupaj.
Pojava in navedba sprejema za „Slovensko Stražo“
g. Valentin Urbančič, Ljubljana, Kongresni trg 19.

Vino.

močno, zavrelo, pokvarjeno,
se popravi. Odvzame se tudi
prevelika množina kisline.
Zahteva se mali vzorec. Na-
slov pove upravništvo „Do-
moljuba“, Ljubljana. 360

500 K Vam plačam,
ako Vašihkur-
jih odes, bra-
davic in trde
koše tekem 3 dni bolečin ne
odpravi moj uničevalce ko-
renih **Ria-mazilo**. — Cena
lončku z jamstvom pis-
mem 1 krono. 357

Kemény (Kaschaw) I.

Poštini predal 12.000 Ogrsko.

Razpošiljam orožje vsake vrste

za poskušnjo za tudevni ogled.
1. m. k. ročevka Lancaster K 30—,
dvocevna Lancaster K 30—,
Hammerless-puška K 70—,
Flober K 8—; samokres K 8—,
pištola od 2 K naprej. Ilystro-
van cenik zastoj. **F. DUSEK**,
tovarna orožj., Opatovo št.
2137, ob drž. želez., Če. ko.

Kravarja
553 takoj sprejme
Ivan Ogrin na Laverel pri Ljubljani.
Plača po dogovoru.

Tehnična pisarna Stavbeno podjetje
Valentin Accetto

zapriseženi sodni izvedence

Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 8

se priporoča za napravo vseh v stavbeno stroko spadajočih na-
črtov in del ter kot oblastveno koncesijonirna zasebna

posredovalnica za nakup in prodajo posestev in zemljišč.
Postrežba vestna in tofna. 3121

Proda se posestvo

v Golišah, p. Kresnice. Obsega nad 40 oralov.
Redi se 8 glav živine. Cena 10.000 K. Več pove
Gregor Lavrič, Goliše 3. 452

Razpisuje se služba

organista in cerkvenika

pri župni cerkvi v Ambrusu. Službo je nasto-
piti o Sv. Juriju. Podpisani župni urad daje
natančnejše podatke in sprejema priglasje.

Župni urad v Ambrusu, 13. febr. 1913.

512

IVAN ŽAVBI.

Špičasto žico, pocinjeno, oddaja 1000m
po K 44—, travniške
brane od 50 K naprej,
posnemalnike od 100 K itd., gnojnične sesalke,
domače mline, motorje na bencin ali petrolej
3 PS K 1200—, slamoreznice K 90— in višje ter
vse druge kmetijske stroje priporoča 633

J. Božič, strojni stavbenik, p. Grabštani
Koroško.

Sprejme se takoj **hlapec**, trezen in močan
h konjem. Prednost imajo taki, ki so vajeni
nekoliko zvonjenja. Mesečna plača K 30— in
prosto stanovanje s hrano. **Franc Zorman**,
Sv. Križ, p. Moste pri Ljubljani. 711

Proda se dober bencinmotor za 6—9 P.S.

Ogleda se še lahko v obratu. — **Jernej Pogorelec**, mlajši
žaga, Struge, p. Videm-Dobrepolje. 66

Proda se hiša

na Tržaški cesti, 1/2 ure
od Ljubljane, z 2 stano-
vanji in z 2 oralnoma zem-
ljišča, cenjena na 600 K.
Odpinčevanje na obroke
v 20 letih. Ponudbe na
upravo lista pod št. 713.

DOLGI OSTANKI

perila zajamčeno pristno barvanega in sicer:
kanafasa, ceširja, platna rumburske tkanine,
modrotiska, flanele, barhenta, nankinga, dilena,
satina, griseti in drugih za vsako rabo pri-
mernih ostankov razpošilja 49 45 m proti pov-
zetju za K 12— tkanilnica za platno **FER-**
DINAND MARŠIK, Češka Černa 80, Nachod.
Dolgost ostankov naj se pri naročilu naznači.
1 duc. belih plat. šakat brisač 50—110 za K 7—

Protin, revmatizem, Ishijo

odpravi hitro zeliščni balzam

COPERNICIA.

Ena prvih avstrijskih univerzitetnih
klinik piše (original v vpogled): Na-
znanjamo Vam, da smo dosegli z
zeliščnim balzami **Copernicia** naj-
sijajnejše uspehe. Opazovali smo na-
ravniost presenetljive zdravilne uspe-
he. Boli se v vseh lekarnah. Stekl.
ali lonček proti predložit. K 2 70.

5 kom. K 12—, 10 kom. K 22—. Po povzetju primerno
višje. Glavna razpošiljalnica: **Carolus-Apotheke**,
700 **dr. Teodor Mayer**, Dunaj, III, Rennweg 41u.

Občno znana manufak-
turna (gvantna) trgovina

‘Pri Miklavžu’

Medena ulica (zraven loterije) Ljubljana

naznanja, da je založena z najno-
vejšim letnim blagom. Krasne no-
vosti za ženske in moške obleke,
svilnate rute, perilni kambrik in
druge stvari.

Zelo važno!

Izgotovljene moške in otroče oble-
ke, ženske vrhne jopice, krila in
cele obleke po zelo nizki ceni.
Postrežba kakor znano, prijazna
in si prihranite pri nakupu vsled
nizkih cen denar.

Trgovina je sedaj velika, svitla in
prostorna. Blagovolite tudi svojim
znancem trgovino priporočiti, ka-
dar pridejo v Ljubljano, da si
ogledajo zalogo.

Veliko zalogo in
ugodne cene naj-
dete pri nakupu
blaga za obleke

pri

R. MIKLAUC

Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 5.

Ustanovno
leto 1869.

Cenik na
zahtevo
brezplačno.

661

Novosti blaga

za moške in ženske obleke došle
so v trgovini

‘Pri Škofu’

Ljubljana, na vogalu Medene ulice
in pred Škofijo št. 3.

V prvem nadstropju se nahaja
poseben oddelek izgotovljenih
moških in deških oblek, žen-
skih vrhnih jopic, krila in
cela kostima (cele obleke).

Cene znano zanesljive.

Oblekce za dečke, perilne
od 3 K naprej, suknene ne-
koliko dražje.

Cenik na zahtevo poštne prosto.

Na sadnem trgu ni več
moja trgovina, torej pazite na
sliko „Škofa“, ki visi pri vходу
v mojo trgovino.